

SRPANJ - KOLOVOZ -
RUJAN 2010.

7-8-9

Marija

ISSN 1331-1476

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

Tri Osobe presvetog Trojstva postavile su Mariju na nebesko slavno prijestolje; proglasile Kraljicom neba i zemlje, povjerivši joj zaklad svega nebeskoga. Ne, nećemo nikada dovoljno spoznati veličinu Marijinu, kao ni vlast što joj je Isus Krist, njezin božanski Sin, podijelio; nećemo nikada dobro upoznati njezinu želju da nas učini sretnima... Ona nas ljubi kao svoju djecu. Veseli je vlast primljena od Boga, da nas usreći.

Sv. Ivan Marija VIANNEY (†1859.)

7-8-9

SRPANJ
KOLOVOZ
RUJAN

ISSN 1331 - 1476

Marija

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

Split, 2010.

Godina XLVIII.

Cijena: 7 kn

Ne zaboravimo na sebe!

U svijetu u kojemu živimo mnogo se toga mijenja, i to nevjerojatnom brzinom da je uslijed svega što se događa veliko umijeće očuvati vlastitu prisebnost. Usprkos tome, Crkva ostaje stalno s nama na putu i vjerno nas prati, a toliki u njoj još uvijek nalaze čvrst oslonac i nepokolebivi su. Žude za Božjom blizinom, u Bogu nalaze smisao svoga života i svoju budućnost, čeznu za Božjim spasenjem i srcem ispunjenijim mirom. Da bi to postigli, godišnje odvajaju po koji dan ili čak tjedan i odlaze na hodočašće.

Hodočašće je jedan od najizvornijih religioznih izraza i najstarijih oblika pučke pobožnosti. Nastao je spontano u narodu Božjem kao izraz njegova štovanja, a susrećemo ga gotovo u svim religijama. To je vjermički hod prema nekom svetištu, da bi se u njemu susrelo s Bogom, klanjalo mu se ili mu se iskazalo štovanje. Hodočašće je i prigoda čovjeku vjerniku da za koji trenutak ostavi svoju svakidašnjicu sa svim brigama i tjeskobama koje ona sa sobom nosi te se ponovno susretne sa samim sobom i sa svojim Bogom,

za čim čežnja živi duboko u biću svakog čovjeka. Tim više što današnji čovjek, uslijed buke i jurnjave svagdanjega života, nerijetko zaboravi i na Gospodina Boga, i na druge oko sebe, pa i na sebe samoga. Osobito u naše dane kad se na sve moguće načine ruše ljudske i kršćanske vrijednosti, pa i one koje su nas kao narod kroz povijest očuvale. Stoga je vjerniku susret sa samim sobom od presudne važnosti za njegov hod u sretniju i blagoslovljeniju sutrašnjicu. On mu omogućuje da zaviri u dubinu svoje duše i pogleda je li na pravome putu te vidi što bi trebao učiniti da bi bio zadovoljniji i sretniji; da se istinski susretne s Bogom, obnovi u svojoj vjeri, osnaži u nadi i učvrsti u ljubavi te u miru s Gospodinom i bližnjima nade mir u srcu i u duši te otkrije radost kršćanskog poziva.

Tijekom ljeta slavimo više marijanskih blagdana, među kojima se posebno ističe Velika Gospa. Majka Gospodinova privuče u te dane u svoja svetišta diljem Lijepe naše brojne hodočasnike. Ljetno razdoblje, naime, veoma je pogodno za hodočašćenje. Stoga će i ovoga ljeta pobožni hodočasnici pohoditi Marijine domove i u njima naći Onoga kojega je ona donijela svijetu - Krista Gospodina, "mir" (Ef 2, 14) i pomirenje naše.

UREDNIK

Prijavljeni za natječaj

Papinskoj međunarodnoj marijanskoj akademiji sa sjedištem u Rimu prijavilo se dosad 19 kandidata za natječaj za nagradu papinskih akademija 2010. Među njima ima pojedinaca različitih zanimanja i marioloških društava i udruga iz više zemalja - Belgije, Brazila, Indije, Italije, Portugala, Španjolske, USA i Venezuele. (W)

Porast šovanja i pobožnosti

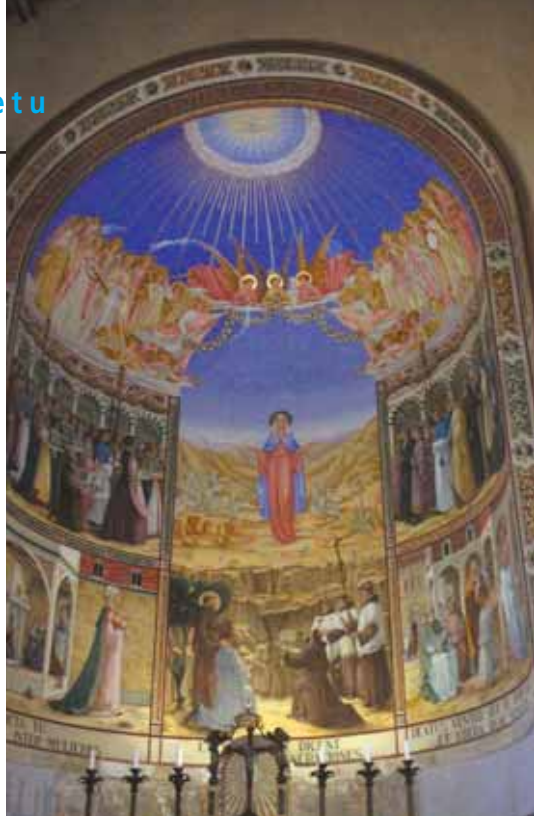
U Rimu su od 20. do 22. svibnja boravili predsjednici i izaslanici laičkih udruga koje podupiru i vode 14 postaja Radija Marije na afričkom kontinentu. (Tijekom idućih dviju godina uspostaviti će se još šest radijskih postaja.) Koordinator direktora Radija Marije u svijetu objasnio je da se pobožnost i šovanje Gospe u Africi veoma širi. Uzrok je tome ne samo širenje katoličanstva nego i tradicionalna kultura koja u ženi i majci pokazuje središte prihvaćanja i kohezije afričke društvene strukture. U tom suzvučju Marijin lik uzvisuje vrednote i kreposti koje su nazočne u lokalnim kulturama. (Z)

Michelangelova Gospa

U Rimu je 21. svibnja predstavljena nova knjiga *Gospa u Michelangela - Nova teološko-kulturalna interpretacija* poznatoga talijanskog mariologa svjetskoga glasa S. De Fioresa. U njoj pisac pruža dva autentična i neobjavljena otkrića: feminističko tumačenje, koje je veliki majstor dao na svodu Sikstinske kapele, i novo tumačenje izmjena koje je umjetnik učinio na Gospi s Posljednjeg suda: od Majke koja zagovara do vjerne učenice koja razmišlja o Sinovu držanju. (Z)

Dječji misionarski kongres

Pri jasnogorskom svetištu u Czestochowi (Poljska) održan je 28. i 29. svib-

Gospa usred kaktusa

U Jeruzalemu je 15. travnja u glavnom sjedištu franjevaca Svete Zemlje upriličena konferencija o *Gospji usred kaktusa*, knjizi povijesti umjetnosti prof. emer. Nuriith Kenaan-Kedar s Fakulteta umjetnosti iz Tel Aviva u kojoj se osvjettljuje franjevački utjecaj na umjetničku djelatnost franjevačkih crkava u Svetoj Zemlji u 20. stoljeću. Govorili su kustod fra P. Pizzaballa, Gil Fishhof sa Sveučilišta u Tel Avivu i prof. N. Kenaan-Kedar, a onda i T. Treister i N. Shalev-Khalifa. Knjiga predstavlja radove i umjetničke predstave izvedene u crkvama Pohođenja i Navještenja Marijina s nakanom da ih uklopi u takve radove u povijest umjetnosti Svete Zemlje.

(DA)

nja VIII. dječji nacionalni misionarski kongres na temu *Naviještamo svijetu - Bog je ljubav*. Na njemu su sudjelovali nacionalni ravnatelji Papinskih misijskih djela Poljske i o. P. Karam iz Libanona, kao i svećenici, redovnici, katehete, misijski animatori i svi odgovorni Papinskih misijskih djela i djeca Misijskog djetinjstva. (Z)

Loretska obljetnica

Tijekom g. 2010. slavi se 10. obljetnica Centra Ivana Pavla II. u Loretu različitim susretima mladih. Najavljen je i dolazak kardinala S. Dziwisa, tajnika Ivana Pavla II., a u sv. Kući označeno je i bratimljenje između loretskoga centra i centra Ivana Pavla II. u Krakovu. U Loretu će se od 6. do 10. prosinca održati susret europskih pastoralnih djelatnika mladih, a 10. prosinca spomenut će se i 90. obljetnica proglašenja Gospe Loretske Zaštitnicom zrakoplovstva. (MDD)

Mariološki kongres

O 50. obljetnici posvete Italije Bezgrešnom Srcu Marijinu u opatiji u Frigentu od 5. do 7. srpnja 2010. održat će se mariološki kongres o posveti Gospi. Nastupit će S. M. Manelli, L. Genovese, A. Calkins, S. Lanzetta, G. F. Arellano, S. M. Cecchin, M. Hauke, P. Haffner, B. Cortinovic, M. G. Palma, F. Asti, P. Siano i P. S. M. Manelli. (PAMI)

Za Fond Gospe Sinjske

Kazimir Barukčić prikupio je od veljače do travnja ove godine kod svojih prijatelja i znanaca u Frankfurtu/M (Njemačka) 2596 eura i dostavio upravitelju svetišta Gospe Sinjske za *Fond Gospe Sinjske* iz kojega se dodjeljuje pomoć studentima slabijega imovinskog stanja. Nedavno se obratio i redakciji inozemnog izdanja *Večernjeg lista* kako bi čitatelje obavijestio o prikupljanju dobrovoljne novčane pomoći u tu svrhu. (KJ)

Komisija za Međugorje

Nedavno osnovanoj Međunarodnoj istražnoj komisiji za Međugorje na čelu je kardinal Camilo Ruini, nekadašnji Papin vikar rimske biskupije, a članovi su: kardinal Jozef Tomko, nekadašnji prefekt Kongregacije za evangelizaciju naroda; kardinal Vinko Puljić, vrhbosanski nadbiskup i predsjednik BK BiH; kardinal Josip Bozanić, zagrebački nadbiskup, potpredsjednik Vijeća europskih biskupskih konferencija; kardinal Julián Herranz, nekadašnji predstojnik Papinskog vijeća za tumačenje tekstova zakonika; nadb. Angelo Amato, prefekt Kongregacije za kauze svetaca; mons. Tony Anatrella, psihoanalitičar i stručnjak za sociologiju za socijalnu psihijatriju; mons. Pierangelo Sequeri, docent fundamentalne teologije na Teološkom fakultetu u Milanu; o. A. David Maria Jäger, savjetnik Papinskog vijeća za tumačenje tekstova zakonika; o. Józef Kijas Zdzislaw, relator Kongregacije za kauze svetaca; o. Salvatore M. Perrella, docent mariologije na rimskome Papinskom fakultetu "Marianum", i vlč. Achim Schütz, docent teološke antropologije na Papinskom lateranskom sveučilištu tajnik te mons. Krzysztof Nykiel, službenik na Kongregaciji za nauk vjere, dotajnik.

U radu Komisije sudjeluju i stručnjaci: vlč. Franjo Topić, docent fundamentalne teologije u Sarajevu, o. Mijo Nikić, docent psihologije i psihologije religija na Filozofsko-teološkom institutu DI u Zagrebu, o. Mihály Szentmártoni, docent duhovnosti na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu, i s. Nela Gašpar, docent na Teologiji u Rijeci. U Rimu je 26. ožujka održana prva sjednica Komisije, a njezini radovi se odvijaju u strogoj tajnosti. Njihovi rezultati neće izlaziti u javnost, a konačni zaključni bit će podastri Kongregaciji za nauk vjere. (VIS)

Način na koji je Marija prošla svoj put prema cilju

Časna braćo u biskupstvu i svećeništvu, draga braćo i sestre! Današnja svetkovina kruni velikih liturgijskih slavlja u kojima smo pozvani razmatrati ulogu bl. Djevice Marije u povijesti spasenja. Doista su, Bezgrešno začecje, Blagovijest, Božansko materinstvo i Uznesenje temeljne postaje, međusobno usko povezane, kojima Crkva uzvisuje i pjeva slavu sudbinu Majke Božje, ali i u kojima možemo čitati također i svoju povijest. Otajstvo začecja Marijina prizivlje prvu stranicu ljudskih zgoda i nezgoda, pokazujući nam da, je u božanskom nacrtu stvorenoga čovjek trebao imati čistoću i ljepotu Bezgrešne. Taj nacrt, poremećen ali ne i uništen grijehom, po utjelovljenju Sina Božjega, naviješten i ostvaren u Mariji, obnovljen je i vraćen čovjeku na slobodno prihvaćanje u vjeri. U Marijinu uznesenje promatramo, napokon, ono što smo pozvani dostignuti u nasljedovanju Krista Gospodina i u poslušnosti Riječi, na kraju našega hoda na zemlji.

Posljednja postaja zemaljskog hodočašća Majke Božje poziva nas gledati u način na koji je ona prošla svoj put prema cilju slavne vječnosti.

U netom proglašenu evandeoskom odlomku, sv. Luka pripovijeda da je Marija, nakon anđelova navještaja, "ustala i

žurno pošla u Gorje" posjetiti Elizabetu (Lk 1, 39). Govoreći to, evanđelist želi naglasiti da za Mariju slijediti vlastiti poziv, u poslušnosti Dubu Božjemu, koji je u Njoj proizveo utjelovljenje Riječi, znači prijeći nov put i odmah krenuti putom izvan vlastite kuće, prepuštajući se jedino Božjem vodstvu. Komentirajući Marijinu "žurbu", sv. Ambrozije tvrdi: "milost Duba Svetoga ne podnosi sporosti" (Expos. Evang. sec. Lucam, II, 19: PL 15,1560). Gospin život vođen je od nekoga Drugog - "Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!" (Lk 1, 38) - oblikovan je od Duba Svetoga, označen je događajima i susretima, kao onim s Elizabetom, ali iznad svega od veoma posebnog odnosa sa svojim sinom Isusom. To je bod u kojemu Marija, čuvajući i razmatrajući u srcu događaje vlastita života, raspoznaje u njima na uvijek dublji način tajanstveni plan Božji, za spasenje svijeta.

Slijedeći zatim Isusa iz Betlehema u izgnanstvo u Egiptu, i u skrovitom i u javnom životu, sve do pod Križ, Marija živi svoj konstantan uspon prema Bogu u dubu Magnificata, prijanjajući u potpunosti, i u trenutku tmine i trpljenja, uz nacrt ljubavi Božje i braneći u srcu potpuno pripuštanje u ruke Gospodinove, tako da je uzor vjere Crkve (usp. Lumen gentium, 64-65). Sav je život uspinjenje, sav je život razmatranje, poslušnost, pouzdanje i nada, također i u tminama; i sav je život ta "sveta žurba", koja znade da Bog uvijek ima prvenstvo i ništa drugo ne smije stvarati žurbu u našem životu.

(Iz homilije na blagdan Velike Gospe 2009. u Castel Gandolfu)

BENEDIKT XVI.

Preblašenoj Djevici

Preblašena Djevice,
vjerujem i ispovijedam
sveto i bezgrešno začeće tvoje
čisto i bez ljage.

Prečista Djevice, izmoli mi
od svoga dragog Sinka
po svojoj djevičanskoj čistoci,
po svome bezgrešnom začeću
i po svome slavnom dostojanstvu
kao Majka Božja: poniznost, ljubav,
veliku čistocu srca, tijela i duše.
Izmoli mi postojanost u svetom zvanju,
dar molitve, pobožan život i sretnu smrt. Amen.

Sv. Lujza DE MARILLAC (+1660.)

Slavni prijelaz

Osim što je bila savršeno sjedinjena sa svojim Sinom, te postala uzor i pralik Crkve, Marija je živjela uvijek savršeno vjerno Božjoj volji i planu sve stvarnosti svoga života. Zato je mogla biti uzor Crkvi od njezina začetka do ispunjenja u vječnosti, pri čemu je opet ostavila svjedočanstvo života koji doseže svoje orijaške razmjere. Njezina svakodnevnica toliko je bila prožeta Bogom i na Boga upućena, da je Marija prema smrti hitila kao prema prijelazu gdje će doživjeti neizrecivu puninu na kojoj je u vjeri i nadi imala udjela već na zemlji.

MARIJA KAO MIKROCRKVA

Stara filozofska izreka veli da je čovjek mikrokozmos, svijet malenih veličina. Ako se pak za čovjeka kaže da je mikrokozmos, onda je Marija bila jedinstveno ostvarenje mikrokozmosa, jer je na savršen način bila ostvarenje i oličenje ljudskosti, budući da se mjera ljudskosti ne mjeri veličinom koju čovjek ostvaruje u svemiru, nego u njegovu Tvorcu. Ali ako je vjernik kršćanin ispunjenje onoga što treba biti čovjek, onda Marija ne samo da je bila mikrokozmos, nego je bila i mikrocrkva, to jest Crkva u malome. U svom je biću, naime, posjedovala sav usres koji je i Crkva primila od uskrsnuloga Gospodina. Nema stoga ničega što je Crkva trebala imati, a da nije bilo prisutno u Mariji, niti nečega što je imala Marija, a da to Crkva nije trebala trajno promatrati, trudeći se to

steći i ostvarivati u svakome svom članu.

Ako su vjernici kao Crkva Tijelo Kristovo, tj. udovi njegova Tijela, onda je Marija to Tijelo u malome. Ona je izvor - roditeljka tijela Kristova, te kao takva u posebnu odnosu sa svakim pojedinim njegovim udom. Kao Majka povijesnog tijela Kristova, ona je postala i Majka svakoga pojedinog uda na njemu, te time doista Majka Crkve i Crkva u malome, jer nijedan ud nije rođen bez njezina sudjelovanja i doprinosa. Marija je mikrokozmos i mikrocrkva jer obuhvaća cjelinu smisla kozmosa od početka do kraja, od stvaranja do ispunjenja u vječnosti. U Marijinu vječnom ostvarenju sadržano je već unaprijed cijelo čovječanstvo, te je ona istinski mikrokozmos i mikrocrkva jer je uspjela dosegnuti ono čemu svaki čovjek teži, a kršćanin je po vjeri primio kao zalag vječnoga života.

PREMA VRHUNCIMA

Ako je čovjek bio kruna stvorenja, onda je to bio ponajprije u Mariji, u kojoj je čovječanstvo doseglo vrhunce smisla svoga postojanja, vrhunce svoje biti. S Marijom je čovjek dosegao vrhunce svoga poslanja, ali i krajnji cilj i razlog svoga postojanja. S Marijom, koja je svjesno kročila putem života vječnoga, čovječanstvo je doseglo vrhunce svojih mogućnosti. U Mariji, koja ulazi u vječni život, nema nijedne neostvarene mogućnosti, nema neiskorištenih darova, nego apsolutno darivanje Bogu ljudskih potencijala koji po suradnji s Bogom bivaju potpuno razvijeni i iskorišteni u duhu onoga za što su bili i stvoreni.

Marijin hod prema smrti bio je stoga hod prema uskrsnuću, a ne prema umiranju i smrti. Poput svoga Sina, ona je bila dokaz da čovjek nije stvoren za smrt i umiranje, nego za uskrsnuće i život vječni. Zato je za nju, poniznu službenicu Gospodnju, smrt bila usnuće ili prijelaz, kao što je bila za njezina Sina Isusa koji je govorio kako prelazi Ocu.

I za Mariju, koja je doživjela tolike čudesne prijelaze tijekom života, smrt je bila posljednji veliki prijelaz. Ako je itko od ljudi doživio čudesne Božje prijelaze u životu, onda je to Marija. Prešla je iz nepostojanja u potpuno čisto i besplatno postojanje. Milosnom snagom Duha Svetoga napravila je zatim prijelaz iz djevičanstva u bogomajčinstvo. Prijelaz svoga Sina doživjela je kao svoj, jer je bio radi nas i našega spasenja, čega je Marija bila potpuno svjesna i čemu je težila potpunošću svoga bića kao prvi spašeni izdanak ljudskog roda. Zato, kad je njoj došlo vrijeme da prijede Ocu, da učini svojim Isusove riječi na posljednjoj večeri: *Oče, došao je čas: proslavi Sina svoga*, Marija je slobodno mogla reći: *Oče, došao je čas: proslavi svoju kći koja je tebe zdušno slavila na zemlji!* Mogla je stoga mirno iščekivati u vječnosti ispunjenje svega što je cijeloga svoga života radila na zemlji. Čitav njezin život bio je proslava Oca na zemlji, te je s pravom i željno iščekivala prijelaz na tragu prijelaza - Pashe svoga Sina. Žudila je da je Otac primi u nebo u zajedništvu s njezinim Sinom, Prvorodencem od mrtvih, u ljubavi Duha Svetoga koji je nadahnjivao njezin život od začeca do prijelaza u slavu nebesku. U trenutku prijelaza, Marija, koja je cijeli svoj život otvorenih očiju, srcem i dušom sanjala o Kraljevstvu Božjemu, o kojem je razmišljala upijajući riječi svoga Sina, napokon je dosanjala taj najljepši san koji je postao stvarnost: bila je tijelom i dušom uznesena na nebo, kao kruna Božjeg djela spasenja koji je u Mariji došao do svog ispunjenja.

Ivan BODROŽIĆ

Zašto Krist da, a Crkva ne?

Govori se o krizi gospodarskoj, socijalnoj, političkoj. A što je s moralnom krizom? Dovodi se u pitanje poslanje Crkve zbog grešnosti pojedinaca, a trebalo bi znati da uza svjetlo dolazi i sjena.

KOME SMETA CRKVA?

Kome smeta Crkva? Može li ona biti mjesto obnove i koliko se u nju pouzdaju svi koji su na bilo koji način prikačeni?

Neki su je "otkrili", a neki su, zavedeni zlonamjernih tumačenjima, na nju zaboravili. Smeta im što je opomena evanđeoska, u pitanjima vjere i morala, ženidbe, pobačaja, grijeha... Neki misle da se dovoljno ne zauzima za čovjeka, dok bi drugi željeli da ostane u okvirima sakristije i ne "miješa se u politiku", u život. Neki uživaju kad je vide razapetu stvarnim i izmišljenim skandalima, pritom zaboravljajući da je Evanđelje nadahnulo za borbu protiv svih nepravdi. Nezaobilazno je pitanje: Kome treba ju neprovjereni "slučajevi" stari i po 20 godina? Očito onima koji traže razloge i opravdanje za ono što čine.

Neki Crkvu izjednačuju sa svećenikom, pa su kritični prema njoj jer su takvi prema njemu.

Vjernik svoje uvjerenje unosi u međuljudske odnose, svoj stav prema Crkvi, čovjeku, poslu. Neprovjereni i preoštra kritika zbunjuju, stvaraju odbojnost prema Crkvi i vodstvu. Jesu li u

pravu svaki put i mogu li osobni doživljaj prenositi kao gotov stav i širiti ga dalje? Neki će reći da vjeruju u Krista, ali u Crkvu ne.

U većini slučajeva to su rubni vjernici. Može li takav biti zaista vjernik, pedagog i političar kad ne traži uzroke, objašnjenja i razloge, nego olako sudi i stvara javno mnijenje svojim sudom? Socijalni nauk Crkve nije dovoljno poznat, proučen i vrednovan. Stvarno, može li se Crkvi poreći sve što je učinila i čini za čovječanstvo?

Trebalo bi znati razlikovati što čini pojedinac, a što Crkva. Nedosljedno ponašanje vjernika, bio on laik, svećenik, biskup ili papa, nagrđuje lice Crkve, ali, unatoč tome, ona ostaje. Istina, vjernici mogu biti zapreka da i drugi vjeruju kad kažu da Boga ima, a žive kao da ga nema. Samo, to je njihova pogreška koja te ne bi smjela smetati, ne bar toliko da i sam ne budeš član zajednice.

SUDI LI SVATKO PO SEBI?

Ima tu "autoprojekcije". Lošu je sve loše, lopovu svi krađu. Čini se da neki iz osobnog iskustva i pristupa donose sud i o Crkvi, svećenicima, vjernicima. Crkva im smeta jer traži obraćenje, odricanje, smeta im prisutni Bog. Mnogi bi prihvatili sliku Boga koji ne vidi, ne čuje, sve potvrđuje, ništa ne zahtijeva i ne osuđuje, ne traži, dopušta. Smeta im svojim naukom, jer se ne žele mijenjati, popraviti. Vole je jedino kad kritizira druge, od vlasti do novopečenih

bogataša, a ne njihov život. Nije to od jučer. Već od Francuskog veleprevrata postoji "antickrva", a to je, čudit ćete se, kafić, gostionica. U to doba nisu mogli na sv. misi do kraja biti: lihvari, ubojice, javni grešnici, lopovi, rastavljeni, prostitutke... Sastajali su se i kritizirali crkvene postupke, ali ne i sebe. Sad kritika vjere dolazi ne izvana, kao nekoć, nego od onih koji su napustili okupljanja na nedjeljnim misama. Nije govor o ateistima nego o nevjeri vjernika, vjerskoj malokrvnosti.

Svi se pitaju, gdje su razlozi. U vodstvu Crkve, svećenstvu ili u slabim vjernicima? Zaboravljaju da su u Crkvi ljudi podložni grešnosti i nju prihvaćaju kad je sve u redu. I kad negdje čuju da to nije tako ili da Crkvu neki napuštaju... najednom su u panici, obeshrabreni "gube vjeru". Zbunjuje ih malobrojnost. Više vjeruju u broj negoli u Riječ Kristovu.

Čovjek može svojem djetetu dati ono što posjeduje u vezi s Kristom i Crkvom. Teško je prihvatiti, a još teže s uvjerenjem govoriti o nečemu što drugi kaže, jer ako nađu neki drugi koji nešto drugo govore, dolazi do kolebanja, odbijanja, neshvaćanja.

Davno je zapisao moj prof. Vjekoslav Bajsić: "Ljudi rado govore o svojoj djeci, kući, kraju, poslu, projektima, bolestima, brigama. Kako to da se tako rijetko čuje da netko govori o svojoj vjeri. Zar je možda uopće nema. Ili je tako slaba da nije dostatna i za druge?"

DAR ZAJEDNICE CRKVI

Svećenik je dar zajednice Crkvi. Kakav je, takva je i zajednica. Prvi i najvažniji doticaj s Crkvom je preko svećenika i vjere roditelja. Oni grade prvi susret sa

svećenikom i svojom djecom. Hoće li ga upoznati s njime kao sa "župnikom" ili će djeca čuti o njemu u vicevima, zamjerkama, osudama? Velika je odgovornost odgojitelja u formiranju zdrava odnosa prema drugima, i svećeniku naravno.

Otpor prema Crkvi ima svoj korijen u otporu prema svećeniku i crkvenim zakonima. Neke smućuje godišnji dar, doprinos za gradnje te "bogata Crkva". Unatoč svemu, takvi vjeruju da država plaća svećenike i gradi crkve, koje će oni kritizirati kao nepotrebno rasipanje. Nisam siguran da bi bile punije kad ne bi bile lijepe i uređene, kad bi se sv. mise održavale pod šatorom. Koji odbacuju Crkvu iz tog razloga i pozivaju se na siromašnog Isusa, zaboravljaju da je sve bilo njegovo, i nebo i zemlja. Koje to još zvanje živi od milodara, obiteljskog dara koji nitko ne mora dati, a tražit će uslugu kad mu zatreba? Tko se ljuti na mesara, frizera, bankara, pekara, nastavnika kad kûpi, mijenja automobil? Kad to učini svećenik, onda...

neshvaćanje. Zašto? Nitko se ne može nabacivati blatom na druge da ne bi sam imao prljave ruke.

Dakako, samo pametni znaju da svećenik nije isto što i Crkva, da njegove opomene, ukori, stavovi nisu uvijek stavovi i moralne prosudbe Crkve. Zar ima netko opravdanje kad "zamrzi" sve što je u vezi s Crkvom zbog istinita ili, počesto, netočna i površna stava prema svećeniku?

Ima jedna simpatična: Znadete li koji je svećenik najbolji? Onaj koji je mrtav. Kako? Ako kratko propovijeda - nije se spremio, ako dugo - dosadan je, ako je u uredu - ne obilazi vjernike, ako obilazi - luta i nikad nije kod kuće. Ako

gradi i obnavlja - samo traži novac, ako ne gradi - nije mu stalo. Ako ima auto - živi lagodno, ako nema - nespretno je i nesposoban. Ako je mlad onda je nezreo, ako je star onda je senilan i za otpis. Ipak, najbolji je župnik onaj iz druge župe.

Ne čini li vam se da je svećenik moderni Don Kihot i da se bori sa stotinom vjetrenjača?

NIJE LAKO SLIJEDITI KRISTA

Nije lako istinski prihvatiti Krista i njegovu Crkvu. Treba se mjenjati na bolje. Uostalom, što je danas grijeh? Sablazan? Nemoral? Profiterstvo? Znadete li kako danas glase glavni grijesi? Nije više oholost - to je ambicija, škrtost - štedljivost, bludnost - intimnost, neumjerenost - dobar apetit, zavist - zdrava konkurencija, srditost - slabi živci, lijenost - bolovanje. Kad netko odbacuje Crkvu, i Kristu kaže "NE"! Besmisleno zvuči kad netko kaže: "Ja sam vjernik, Hrvat i katolik, a ne dolazi na nedjeljnu sv. misu." Što se tiče svećenstva, uostalom nije župnik za ljude razapet nego Krist. Odbacuju čokoladu zbog ambalaže?!

Kad na velikoj i lijepoj fasadi od opeke nedostaje jedna ili više njih, zjapi rana. Crkva može bez tebe, a ti si bez nje malen i slab. Svećenik je pokušavao oživjeti župsku zajednicu i misna okupljanja, ali bez uspjeha. Dao tiskati osmrtnice s pozivom na ukop pokojne Crkve. Dogovorio misu zadušnicu, onda i mimohod uz lijes. Svatko tko je prolazio, trebao je pogledati još jednom pokojnicu te izići na sakristijska vrata, a ako se predomisli može se vratiti. Prolazili su, gledali i vraćali se. U lijesu je bilo ogledalo, svatko je vidio - sebe.

Slavko VRANJKOVIĆ, župnik iz Nuštra

Pomoćnice kršćana

Pomoćnica i pomoćnik svih ljudi, a osobito kršćana, zaziv je kojim bi se trebalo spominjati svakoga našeg bližnjega. Tako smo Mariju zazivali u litanijama oznakom sasvim "običnom". Ali iz tog izvire naša djelatnost što smo uzeli Mariju za uzor. Svatovi u Kani još nisu bili kršćanski, a pomogla im je - pa da proširimo oslovljavanje u meditaciji s "pomoćnice kršćana i svih stvorenja". Jer naša Marija bila je na uslugu svima i svemu - i ako bi se pile u kućinu zaplelo, znalo se kako postupa Marija. I prašinu s cvjetne laticice je uklanjala, a kako ne bi naše boli. Vidjeti Kristovu pomoć čovjeku kad gledamo Mariju! A uzvrat - riječ kršćanin u zazivu jamči uzvrat - obećava svakomu koji nas pozna kao kršćane da zato molimo pomoć da bismo je sami dali.

Miljenko MAJETIĆ

I muž se pridružio

Kćerka mi ima troje zlatne dječice. Tek najstarije ide u školu. Dan započinju i završavaju zajedničkom molitvom. Ne promakne im o podne ni Andeosko pozdravljenje. Osim toga, navečer izmole zajedno barem deseticu krunice, a tijekom svibnja i listopada cijelu. No, čim kćerka s djecom započne krunicu, njezin muž ide u svoju radnu sobu i sjeda za računalo. Njemu je važan njegov posao, a molitva - kao da je posao za ženu i djecu!

Kćerki to nije bilo pravo. Nije znala što učiniti, tim više što se njih dvoje stvarno vole. Međutim, nije se dala smesti. Nastavila je s djecom redovito moliti kako su to činili od samog početka. Baš kao što sam i ja radila sa svojom djecom!

Godinama sam i ja to gledala kad god bih se našla kod njih. Znalo je to biti i češće, jer su djeca više puta zalijegala, što od prehlade što od kakva virusna oboljenja pa sam dolazila pričuvati jedne da bi kćerka s drugima mogla otići k liječniku. Nije mi bilo pravo njezina muža tako gledati, ali sam bila sretna kad bih vidjela kćerku da sa svojom djecom redovito moli. Razmišljala sam što učiniti. Stavljati prste u tuđi brak, nije bilo zgodno... Međutim, ovoga svibnja kćerka jedne večeri zove. Radost sam osjetila čim je progovorila:

- Imam radosnu vijest za tebe!

Mislila sam da nije na putu četvrto dijete, jer sam i ja kasno uvidjela da sam ih trebala više roditi - rodila sam, na žalost, samo troje! Znala je da bih se ja novom rođenju najviše radovala, pa sam takvu vijest i očekivala. No ona je glasila drukčije:

- Moj muž zaželio je napokon da i on s nama zajedno moli krunicu!

Kad god sam ga u njihovu stanu gledala kako ide za svoje računalo dok bismo nas dvije s djecom išle moliti, srce bi me boljelo. Nisam mu prigovarala ni pokazivala kakva znaka da mi njegov postupak ne odgovara, jedino sam za njih molila: za kćerku, da ustraje u svagdanjoj molitvi sa svojom djecom, a za njega da jednom "progleda" i njima se pridruži u molitvi kako bi djeci bio primjeren otac. Što sam molila, to sam i izmolila!

Gospo moja, na svemu ti hvala! Vodi ih i ubuduće!

Mara MALA

„Od koljena do koljena dobrota je njegova...“

(Lk 1,50)

U stihu „Od koljena do koljena dobrota je njegova nad onima što se njega boje“ (Lk 1,50) Marijine pjesni *Veliča*, biblijski stručnjaci prepoznaju odjek iz Psalma 103,17 koji glasi: „*Ljubav Gospodnja vječna je nad onima što ga se boje i njegova pravda nad sinovima sinova.*“

Uvažavajući tu podudarnost dobro je uočiti da Psalam 103 kao cjelina pjeva o dobrom i milosrdnom Bogu koji svoju vječnu ljubav i milosrđe posebno pokazuje u dva velika djela ljudske povijesti: u stvaranju: „*On dobro zna kako smo sazđani, spominje se da smo prašina*“ (r. 14) i daru zakona: „*On Mojsiju objavi putove svoje, sinovima Izraelovim djela svoja*“ (r. 7). Oba ta dara - i *život i put života*, na svoj su način izraženi i u navedenom retku Marijana *Veliča*.

STVARANJE

Premda izrazom *od koljena do koljena* sasvim ispravno mislimo na dar života koji se prenosi s roditelja na djecu, tj. s predaka na potomke, jednako smo tako svjesni da se idući *od koljena do koljena* možemo vratiti i na početak - tj. do onoga trenutka kada je Bog stvorio čovjeka „na svoju sliku i priliku“ (Post 1,27). Sveto pismo kaže da je Bog tada vidio sve što je učinio i da je sve bilo veoma dobro (usp. Post 1,31).

Česta je pojava da ljudi gledaju u prošlost s nostalgijom za dobrim sturim vremenima, pa čak i onda kada sasvim dobro znaju da su ona bila teška. Razlozi za to mogu biti različiti, ali nam se u svakom slučaju čini sasvim razumljivim da se čovjek vremena svoje mladosti sjeća kao nečega lijepa i dobra. No, možda među svim mogućim razlozima takva ljudskog ponašanja postoji i jedan koji bismo mogli nazvati teološkim. To je upravo onaj navedeni: *U početku je sve bilo dobro*, I to ne samo u nostalgичnu i često uljepšanu prisjećanju na izgubljeni raj, nego u Božjim očima. Bog je *vidio* da je sve što je stvorio dobro (usp. Post 1,3. 9. 12. 18. 21).

24), a kad je riječ o čovjeku onda čak *veoma* dobro (Post 1,31).

Čitajući biblijske izvještaje o stvaranju, doznajemo da ta idila ipak nije dugo trajala. Već u prvi ljudski naraštaj uvukao se grijeh neposluha Stvoritelju i odnos je s Njime, izvorom života, postao poremećen. Međutim, čovjekova milosklonost da radije čuva dobre, a ne loše uspomene iz svoje prošlosti, ostala je, na sreću, sačuvana. Bez sumnje, to je Božji dar. Spominjući se svoje prošlosti, kakva god ona bila, čovjek u njoj može otkriti Božje tragove. A oni su najjasniji upravo na samom početku. Teško se gdje može istovremeno tako jasno i tako otajstveno pokazati da je Bog na djelu, kao što je to u prvom času rođenja kako pojedinog čovjeka tako i čitava naroda. Stoga nije čudno da upravo tako o Bogu govori Biblija a, zajedno s njome, i Marija. Ona svakoga pojedinog čovjeka podsjeća na njegov početak u rajskom vrtu, a Izraela na njegovo radanje na brdu Sinaju. Tako u traganju za svojim izvorom i pojedini čovjek i čitav narod pronalaze svrhu svoga života u zajedništvu sa Stvoriteljem i Osloboditeljem.

ZAKON

Kako nas razmišljanje o Božjoj dobroti i milosrđu od koljena do koljena vraća na početak ljudske povijesti, tako nas dovodi i do Božje objave na brdu Sinaju. Na putu prema obećanoj zemlji, Bog svome narodu daje zakon, kojega je srž izražena u Deset Božjih zapovijedi. No, te zapovijedi ne govore samo o tome što čovjek smije i što ne smije činiti, nego i o tome tko je Bog i kako on postupa. Bog je onaj koji oslobađa

svoj narod iz ropstva i jedini Bog! I upravo uza zapovijed koja glasi „Nemoj imati drugih bogova uz mene!“ Bog kaže i ove riječi: „Jer ja, Jahve, Bog tvoj, Bog sam ljubomoran. Kažnjavam grijeh otaca - onih koji me mrze - na djeci do trećeg i četvrtog koljena, a iskazujem milosrđe tisućama (naraštaja onih) koji me ljube i vrše moje zapovijedi“ (Izl 20,5-6).

Premda te riječi Božjega zakona na prvi mah zvuče oštro (kažnjavam!), one, poput Psalma 103 i Marijina hvalospjeva, zapravo govore o Božjoj vječnoj dobroti. Tako se teškom rečenicom, da Bog kažnjava grijeh otaca na djeci do trećeg i četvrtog koljena, zapravo želi reći da Božje kažnjavanje, za razliku od njegove neizmjerne dobrote, ima granicu. Izrazom, naime, *djeca do trećeg i četvrtog koljena* označuje se krajnja granica mogućega ljudskoga životnog vijeka. Drugim riječima, onaj koji se klanja drugim bogovima doživjet će posljedice svoga grijeha već za svoga života. One se mogu doista očitovati i na djeci, no treba dobro razlikovati između posljedice grijeha i krivnje ili odgovornosti za grijeh za koju vrijedi rečenica iz Poslanice Rimljanima, koja glasi: „*Svaki će od nas za sebe osobno Bogu dati račun*“ (Rim 14,12).

U svakom slučaju, dok se kazna za grijeh mjeri trećim ili četvrtim koljenom, Božje se milosrđe proteže na tisuće koljena, što zapravo znači da je bez ikakva ograničenja. Jedino dobro, a ne zlo, ima vječni izvor, te stoga traje vječno i u neograničenu se nizu proteže od koljena do koljena nad onima koji se Boga boje - to jest nad onima koji samo Boga priznaju Bogom.

Domagoj RUNJE

Bogorodica u djelima Germana Carigradskoga (2)

NA NEBO UZNESENA

Iz djela Germana Carigradskog izbija na vidjelo činjenica da je istina o Marijinu uznesenju dušom i tijelom u nebesku slavu bila prihvaćena u istočnoj Crkvi i da su u nju kršćani vjerovali već u VIII. stoljeću. Papinski pravorijek iz g. 1950. navodi Germanovo mišljenje kao auktoritet iz drevnih vremena. Iako i u prikazu te istine slijedi misao svojih prethodnika, German pronalazi izvorne postavke. Da je Marija i svojim tijelom trebala biti uznesena na nebo zaključuje na temelju Marijine uloge pri utjelo-vljenju Sina Božjega.

“Iako je bilo ljudsko, tvoje tijelo bi preobraženo da primi besmrtnost. Ono je ostalo cjelokupno i slavno, obdareno savršenom životnošću te nije bilo podložno snu smrti, jer nije bilo moguće da istrune u grobu ona posuda koja je sadržavala Boga, nije mogao biti smrtnan onaj živući bram svetog božanstva Jedinorođenca.”

Uznesenje na nebo German promatra kao Isusovo uzdarje Majci za sve što je od nje primio za vrijeme svoga zemaljskog života. Majčina njega i skrb, odgoj i ljubav zaslužili su nagradu da zauvijek bude sa svojim Sinom. Jedinostvena Marijina odlika na svoj način uzrokovana je sinovskom odanošću i zahvalnošću za primljena dobra. Djetinja ljubav združila je zauvijek Majku i Sina.

Osim tih razloga, German navodi i Marijino djevičansko tijelo koje je bilo Božje prebivalište i kao takvo nije moglo istruniti u grobu.

German stavlja naglasak i na Marijinu posredničku ulogu u korist ljudskih kćeriju i sinova.

“Postavit će te utvrdom svijeta, mostom onima koji su uzdrmani velikim valovima, ladom onima koji se spašavaju, potporom onima koji se vode za ruku, zagovornicom grešnika, ljestvama po kojima grešnici uzlaze na nebo.”

Prema Germanovu učenju, i Marija je iskusila smrt kao posljedicu ljudske naravi, kojoj nijedno ljudsko stvorenje ne može uzmaknuti. Uostalom, i sam njezin Sin, koji je i Sin Božji, iskusio je smrt. Jednako tako ni Marijina zemaljska sudbina nije mogla biti drukčija od

sudbine njezina Sina koji je i sam htio iskusiti smrt i tamu groba. Kao i za Isusa jednako je tako iskustvo smrti i groba trebalo slavno završiti i za Mariju. Njezino uznesenje u nebo nije imalo za posljedicu prestanak duhovne Marijine prisutnosti među vjernicima:

“Iako si otišla, nisi se rastavila od kršćanskoga naroda. Ti koja si staza prema većoj neraspadljivosti, nisi se udaljila od svijeta podložna propadljivosti; naprotiv, ostaješ blizu onima koji te zazivaju, koji te vjerno traže oni će te i naći.”

MARIJINA POSREDNIČKA ULOGA

Iz nebeske slave Marija vrši svoju posredničku ulogu u korist kršćanskoga naroda. Na tu temu German se navraća više puta. Jednako tako i u govoru u prigodi čudesnog izbjavljenja Carigrada od arapske opsade:

“Vazda Djevica, zraka božanskog svijeta i puna milosti, ona koja je prvotno bila posrednica svojim nadnaravnim rođenjem i sada posredstvom svoje materinske pomoći neka bude ovjenčana vječnim blagoslovom. Neka je, našim posredstvom, časni himni prate kroz noć ovoga života.

Neka ne postoje trenuci kad bi se zaboravila čudesna djela koja nam po njoj učini Gospodin da ne zaboravimo njezinu brigu i zaštitu. Ta majka svijeta želi da, tražeći u svakoj stvari ono što je pravo i spasonosno, hodimo časno kao sinovi svijeta.”

Marijino posredništvo nije samo po sebi apsolutno nužno. Uza sve to, German primjećuje da njoj nije potrebno nikakvo drugo posredništvo kod Boga. Budući da su Marijina pomoć, zaštita i prošnja i

te kako djelotvorne u smislu vječnoga spasenja, on neumorno potiče vjernike da se utječu njezinu zagovoru:

“Ti (Bogorodice) posjeduješ žar i snagu jedne majke, ti svojim molitvama i prošnjama činiš da budemo spašeni i otkupljeni od vječne kazne, mi koji smo osuđeni po svojim grijesima tako da se i ne usuđujemo pogledati prema nebu.”

ŠTOVANJE IKONA

U svojim nagovorima German u nekoliko navrata spominje ikone Majke Božje. Njih smatra korisnim i djelotvornim kao simbole koji u duhu vjernika trebaju proizvesti Božju prisutnost i djelotvornost u njihovu životu. Gospine ikone na neki način označuju izjev Božjih dobara kršćanima. Ne samo na području simbolâ nego i moralnosti vjerničkog života ikone mogu imati utjecaj na vjernički duh. Promatrajući Gospinu priliku u ikoni, vjerničko srce ispunja se radošću i hvali Boga zbog “velikih djela koja je učinio svojoj neznatnoj službenici”.

German brani štovanje Isusovih i Marijinih slika, kao i slika različitih svetaca, tumačeći da one ne mogu nadomjestiti štovanje koje se duguje jedinom i pravome Bogu. Štovanje svetih slika odnosi se na osobe koje su ostvarile jedinstven odnos s Bogom. Ikone predstavljaju njihovo tjelesno obličje preko kojega se štovanjem dolazi do same osobe, a ne zaustavlja se na samoj slici. “Nakon utjelovljenja Sina Božjega, postalo je moguće vidjeti Boga u slikama Krista, Djevice Marije i svetaca, u licu svakog čovjeka na kojemu blista Božja svetost” (Benedikt XVI).

dar-ko

Istinski obraćenik i sugestivan pjesnik

Prije 150 godina, u Starom Gradu na Hvaru rodio se Marin Sabić, hrvatski pjesnik, kritičar i novinar. Mjesni kapelan naučio ga je čitati i pisati. Gimnaziju, u kojoj je otpočeo s književnim radom, završio je u splitskom sjemeništu, a pravo u Beču i Grazu. Krajem 80-ih seli se u Pulu gdje uređuje list *Il diritto croato*. Nakon što se oženio, prekinuo je s novinarstvom i preselio se u Budvu. Ondje je 10 godina radio kao javni bilježnik. Kroz to vrijeme oplemenio je svoj pjesnički izraz i našao nove poticaje za vlastito stvaralaštvo. Tako je boravak ondje od velika je značenja za Sabićev književni razvoj. Iz Budve se preselio na Vis gdje je živio i radio te preminuo 12. lipnja 1923.

STELLA MATUTINA, ORA PRO NOBIS!

Književnim radom Sabić se bavio od gimnazijskih dana, a 80-ih godina 19. st. intenzivno se posvetio novinarskom i književnom poslu. Pjesme objavljuje u zadarskoj *Palestri*, surađuje u *Narodnom listu*, *Iskri*, *Vijencu*, *Nadi*, *Prosvjeti* i *Novom vijeku*, a u Puli je s A. Jagićem uređivao list *Il diritto croato*. Već kao sveučilištarac u Starom Gradu pokreće kulturni klub *Ipsos* koji je trajao 3 godine, prozvan prema inicijalima

petorice - Ivanišević, Plančić, Sabić, Ostojić i Stalia, a bili su zadivljeni poezijom Giosue Carduccija. Objavio je samo jednu pjesničku zbirku *Trenutci* (1901.) koja je formom i sadržajem na tragu onodobne francuske parnasovske poezije. Paralelno s osobnim duhovnim obraćenjem pred Massabjelskom špiljom, preokret je doživjela i njegova književna djelatnost. Pratio je suvremena književna zbivanja kod nas i u svijetu te je pomno birao književnike koje je prevodio pa su se među njima ustalili prijevodi Hugooa, Alfreda de Musseta, Prudhommea, Coppéea, J. Nerudu, Stecchetija, Tanganellija, Ljermontova i Tumanskog.

ZDRAVO MARIJO! - AVE MARIA!

Sabića je g. 1897. zahvatila duga i teška bolest te mu gotovo posve oduzela vid. Desetak godina kasnije odlazi sa suprugom na prvo hrvatsko hodočašće u Lurd. Ondje je doživio potpuno obraćenje, a svoje hodočasničko svjedočanstvo objelodanio je u knjižici *Lourdes* (1908.) za koju A. G. Matoš veli da je "... *preobraćenje jednog našeg duba koji vidje i povjerova, uvjerivši se da velika vjera i danas brda valja i čudesa stvara kao u doba saduceja, farizeja i skeptičnih, naučnih Aleksandrinaca*" (Sabrana djela A. G. Matoša, sv. VI, Zagreb, 1973.). Hodočašće u Lurd odlučno je utjecalo na Sabićev život i književni rad. „*Lourdes je veličajno pozorište ljudske boli, ljudske samilosti, ljudske bogoljubnosti i čudesne Božje milosti*“, veli u jednom poglavlju *Lourdesa*. Dotada je, naime, živio kao ateist, iako je formalno bio kršten.

Odjek poetskog Sabićeva obraćenja nalazi se i u *Almanaku Gospe Lurdske riječkih kapucina*. Ondje mu je objavljena pjesma *Zdravo Marijo! - Ave Maria!*, što je zahvalnica Gospi Lurdskoj za vlastito obraćenje i proživljeno mistično iskustvo vjere. To je utisnulo trajan pečat u njegov život. Sasvim novim, duhovnim očima čuti svijet i breme života, sugestivno progovara i zaziva pomoć od Djevice Marije:

*Ti griješne duše umij i pročisti,
Ti duše jadne razvedri i smiri -*

*i sve pod jedan skući jaram lako
i sve na vrućku ljubavi napoji,
i sve utvrdi Istine na snazi.*

(Zdravo Marijo! - Ave Maria!)

Neponovljivo lurdsko iskustvo rezultiralo je Sabićevim višegodišnjim plodonosnim pjesničkim radom. Potpuno ponesen vjerom i ljubavlju prema bl. Djevici Mariji, stvara u novom zanosu. Sve, a ponajviše nebeski ovozemaljski motivi, u službi su Marijine slave:

*Rastvori, nebo, svoje dveri jasne!
A, vi, o zvijezde, krunite Joj čelo:
ti, sunce, pasom opaši Je zlatnim
i ti pod noge, mjeseci, Joj stani.*

(Assunta)

Životom posve podsjeća na Paula Verlaina, francuskog književnika, i na mnoge druge obraćenike iz svijeta umjetnosti riječi. Nije pisao rodoljubne pjesme niti se povodio težnjama kao hrvatski romantičari. Uvijek je bio neka-ko po strani, čak i u vrijeme sukoba generacija i poetikâ na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće. U njegovoj religioznoj poeziji prevladavala je mistična širina, zanos i iznimna sugestija izraza:

*A Ti - Ti s neba ispred zvijezda sviju
ko blagoslovnih zatreperi znamen,
iz sjena smrti, što sve živo prati
u Eden novi.*

(Stella matutina)

Sabićeva duhovna poezija više je osjećanje Božje prisutnosti među ljudima i u svijetu, a manje filozofiranje i promišljanje pa bi se stanje njegova unutarnjega duševnog nemira najviše dalo opisati riječima sv. Anselma: "Ako ne možeš shvatiti, vjeruj kako bi shvatilo." (Leksikon hrvatskih pisaca)

Darijo MARKOVIĆ

Slušaju li roditelji svoju djecu?!

Ponekad pokušam dijete iznenaditi pitanjem: "Slušaju li te mama i tata?" Podvala često uspije. Djeca zapravo očekuju "normalno" pitanje: "Slušaš li mamu i tatu?", pa bez razmišljanja odgovore potvrdno, ali mnoga ipak uoče "pogrešku" pa čekaju da ispravite pitanje, a neka prozru vašu zamku pa vas za odgovor podare osmijehom. Dogode se i iznenađenja. Tako mi je neka djevojčica spremno uzvratila: "A što bi oni mene imali slušati?!" Jedan dječarac potvrdno mi je klimnuo glavom da sam bio u dvojbi je li razumio pitanje, pa sam mu ga ponovio s izrazitim naglašavanjem onog "slušaju li oni tebe", a on, i opet bez imalo krznanja, odgovorio: "Slušaju!" S naglaskom kao da mi hoće reći, što se tome čudim!

LJUBAV SLIČNA BOŽOJ

Općenito se drži da je u mozaiku međuljudskih ljubavnih odnosa roditeljska ljubav "najčišća", tj. najsličnija Božjoj bezinteresnoj i neuvjetovanoj ljubavi. Pa i samo Sveto pismo, osobito Psalmi i u Proroci, Božju ljubav često uspoređuje s roditeljskom: "Kao što se otac smiluje dječici, tako se Bog smiluje onima što ga se boje" (Ps 103, 13); "Može li žena zaboravit svoje dojenče, ne imati sućuti za čedo utrobe svoje? Pa ako bi koja i zaboravila, tebe ja zaboravit neću" (Iz 49, 15).

I roditeljska ljubav nerijetko je obilježena različitim pomanjkanjima, sjenama i bolestima, ponekad i teškim zastranjenjima. U tom se smislu i gornji navod ograduje onim "pa ako bi koja (majka) i zaboravila". Uz roditelje koji se, lošem vremenu usprkos, baš junački hvataju u koštac sa sve zahtjevnijim izazovima rađanja i odgajanja djece, ima - čini se sve više - i onih koji vlastitu djecu tretiraju kao "kućne ljubimce" ili "kućne bogove".

Mnogi su "ludo i slijepo" zaljubljeni u svoju djecu, ali ih zapravo ne vole. Zaljubljenost je doista često luda i slijepa, dok prava ljubav ima i ono "treće oko"! Zaljubljenost je poput snažnog izgaranja materijala za potpaljivanje ognjišta, plamena koji proždire i može vas opeći, ali ne i grijati. Ako se njime na zapali tvrdi ogrjev, ubrzo ostavlja za sobom samo pepeo. Takvu tužnu sudbinu naročito znade doživjeti odnos mnogih "ludo zaljubljenih" zaručnika, ali i brojni roditelji krvare u pepelu sagorjele zaljubljenosti u vlastitu djecu.

ČUVANJE OD SVAKOG TRPLJENJA

Jedna od kozmičkih, a u naše vrijeme čestih grešaka roditelja jest njihovo upinjanje, gotovo na razini religijskog fanatizma, da pošto-poto svoju djecu očuvaju od trpljenja, od svega neugodna i naporna, od svake oskudice, lišavanja i uskraćivanja, da ih oslobode od svega što im se neće i da im, ako je ikako moguće, priušte sve što im se prohtije. "U djetinjstvu nam je svega nedostajalo osim gladi i oskudice, u mladosti nam nije bilo dano uživati; sad hoćemo svome djetetu sve to priuštiti: da mu ništa ne fali, da ne pati kao što

smo mi patili!" - ta je opaka "epidemija" krenula prije 50-ak godina, i još traje. A pod onim "sve što mu treba" misli se uglavnom na materijalna dobra. Takvim stavom ljudi su nepravedni prema svojim roditeljima, koji su im, i kroz oskudicu, vjerojatno darovali puno ljubavi, a još i više prema svome djetetu (često baš u jednini!) jer mu pretjeranim čuvanjem od svake boli i potrebne discipline uskraćuju stjecanje i jačanje imuniteta na neizbježne udarce života.

Naravno, sve to čine "s najboljim namjerama", ali kaže se da je i put do pakla popločan dobrim namjerama! Stoga takvi roditelji zaslužuju kritiku baš koliko i oni koji bi svoje dijete, štiteći ga od boli, "oslobodili" od preventivnih cijepjenja, od svrdlanja ili vadenja pokvarena zuba ili od operacije upaljena slijepog crijeva.

"Brojni su primjeri roditelja koji ne postavljaju granice i ne odbijaju nijednu

želju. (Ali) ljubav nije samo davanje; ona je razborito davanje, ali isto tako i razborito uskraćivanje. Razborita pohvala i razborita pokuda; umjereno upuštanje u raspravu, borbu, suočavanje, nutkanje i gurkanje, a ne samo pružanje lagode. Ona je vođenje. Riječ 'razborito' iziskuje prosudbu, a prosudba iziskuje više od nagona; potrebuje ona promišljeno a nerijetko i bolno donošenje odluka" (S. Peck: *Put do ljubavi*, str. 81.).

Papa Benedikt XVI. to je jednostavno i kratko izrekao: "Voljeti znači znati reći i - Ne!"

PITANJE DANAŠNJIM OBITELJIMA

Mnoge današnje obitelji može se s razlogom pitati: Tko koga u njima sluša, djeca roditelje ili roditelji djecu? I ti roditelji koji su vrlo "poslušni" svojoj djeci, čuju li ih oni doista? Čuju li njihovu potrebu za autoritetom i disciplinom? Da ih "istreniraju" i očvrstnu za životne bitke, da im podignu razinu opteretljivosti "kičmenih osovina"?

Tko god radi ili druguje s djecom, lako će uočiti da su sklona u dnevnoj komunikaciji, u razredu ili na ulici biti preglasna, često upravo neugodno vikati. Valjda je to zbog toga što su odveć izložena buci, ali i što su navikla ne čuti dok im se ne podvikne i jednako tako da se i njih čuje tek kada - viču! Roditelji bi se trebali, i ne samo oni, truditi manje "slušati" svoju djecu, a više ih - čuti! I puno više govoriti svojoj djeci, a ako su kršćani, još više o svojoj dječji govoriti - u Božje uši! Jer, "ako Gospodin kuću ne gradi, uzalud se muče graditelji" (Ps 127, 1).

Stanko JERČIĆ

Vinkovska obitelj slavi 350. obljetnicu smrti svojih utemeljitelja, sv. Vinka Paulskoga (1581.-1660.) i sv. Lujze de Marillac (1591.-1660.). Vinko je, naime, g. 1617. utemeljio *Bratovštinu kršćanske ljubavi*, za gospođe i udovice u službi bolesnima i siromašnima, a g. 1625. *Družbu svećenika misionara*, prozvanu *lazaristima*. Zajedno sa sv. Lujzom, osnovao je g. 1633. *Družbu kćeri kršćanske ljubavi*. Njihovo djelovanje nadahnjivalo je mnoge, pa je, među ostalima, s. Leopoldina Brandis, članica *Družbe kćeri kršćanske ljubavi*, g. 1878. osnovala *Družbu Marijinih sestara od Čudotvorne medaljice* za služenje bolesnicima, a bl. Federic Ozanam (+1853.) *Udrugu sv. Vinka Paulskog*, laičku organizaciju služitelja siromašnjima.

Lazaristi u Hrvatsku dolaze g. 1958. iz Slovenije. *Družba kćeri kršćanske ljubavi* došla je g. 1845. iz austrijskog Tirola na poziv zagrebačkog nadb.

Jurja Haulika, a g. 1856. postaje samostalnom družbom, *Družba sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga*. Sa sobom su donijele i svibanjsku pobožnost. Kćeri kršćanske ljubavi ponovno su među Hrvatima od g. 1926., a Marijine sestre od Čudotvorne medaljice od g. 1972. u Hrvatskoj imaju i svoju provinciju. Udruga sv. Vinka Paulskog utemeljena je u Hrvatskoj prije 151 godinu, a nakon demokratskih promjena ima ih 50 ograna. Za sve njih ova godina je *jubilejska*.

SVRHA JUBILEJA

Svrha jubileja Vinkovske obitelji jest da njezini članovi dublje zarone u karizmu svojih svetih utemeljitelja i nadu načina kako iz nje crpsti nadahnuće za život i djelovanje u suvremenom svijetu. Osim toga, žele još više produbiti ljubav prema bl. Djevici Mariji koju su imali sv. Vinko i sv. Lujza, a koja još uvijek živi u njihovim duhovnim sinovima i kćerima. Najljepši je primjer sv. Katarina Labouré (1806.-1876.), koja je za ukazanja g. 1830. primila Čudotvornu medaljicu, blago tolikih sestara. Svaka je dobiva na dan prvih zavjeta i nosi kao znak da je službenica Marijina. Osim toga, sestre časte Gospu, osobito molitvom i pjesmom, njoj se utječu u potrebama i nju nasljeđuju kako bi se po njoj što više suobličili slici njezina Sina. Pobožnost prema Bezgrešnoj promiču šireći Čudotvornu medaljicu na koju je utisnut njezin lik, Gospine krunice i slične predmete koji bi na bilo koji način mogli potaknuti ljubav prema Majci Isusovoj.

VINKOVA LJUBAV PREMA GOSPI

Privrženost prema Majci Božjoj u članove Vinkovske obitelji usadili su njihovi sveti utemeljitelji. Nakon konferencija, tj.

razgovora koje je imao sa sestrama, sv. Vinko gotovo se uvijek molitvom obraćao Gospi. Tako nakon konferencije u kojoj sa sestrama razgovara o poslušnosti, završava moleći: „O sveta Djevice, koja si izjavila da je Bog u tebi izveo velike stvari poradi tvoje poniznosti, pribavi ovoj družbi milost da te nasljeduje. Jer slušati znači biti ponizan, a to je milost što je molim od tebe, o moj Spasitelju. Sveta Djevice, pomози nam da zadobijemo tu milost od tvoga Sina.“

Cijelu jednu konferenciju posvetio je sv. Vinko molitvi krunice. Među ostalim, u njoj kaže: „Trebate krunicu moliti pažljivo, pobožno i s poštovanjem kako bi družba, po molitvama i svetoj Djevici, primila od Boga milosti koje su joj potrebne da mu ugodi. Krunica je veoma ugodna Bogu i sv. Djevici. Odlučite, dakle, da je nećete propuštati.“ I završava riječima: „Molim našega Gospodina da vas blagoslovi i ispuni svojim duhom da biste odsad živjele od toga istog duha, ponizne i poslušne poput njega. Da postignemo tu milost, utecimo se Majci milosrđa. Recite joj: 'Ti nam dopuštaš da te nazivamo svojom majkom. A ti si majka milosrđa od koje potječe sva milosrdna ljubav koju je ustanova ove družbe primila od Boga. Stoga neka ti bude ugodno da je uzmeš pod svoju zaštitu.' Sestre predajmo se njezinu vodstvu i obećajmo joj da ćemo se bespridržno darovati njezinu Sinu. Neka ona bude voditeljicom čitave družbe i svake pojedine sestre.“

LJUZ NA VINKOVU TRAGU

Spisi sv. Lujze pokazuju da je i ona bila veoma pobožna bl. Djevici. Njoj se moli i o njoj razmatra. Razmatrajući o

Bezgrešnom začecu, piše: „Prihvatajući dakle to sveto začecu zapazila sam ostvarenje Božjeg plana utjelovljenjem njegovog Sina u materiji koja će mu podariti djevičansko tijelo da bi, unatoč tomu što je prava kći Adamova, bila bez ikakve ljage istočnoga grijeha radi toga što se u njoj treba utjeloviti božansko tijelo Sina Božjega koji, da je sudjelovao u istočnom grijehu, ne bi mogao svojom smrću zadovoljiti Božjoj pravdi. ... Moramo, dakle, slaviti to sveto začecu koje je bl. Djevicu Mariju učinilo tako uzvišenom u očima Božjim.“

Ljubav prema Bezgrešnoj prenosi se od sv. Vinka i sv. Lujze preko sv. Katarine u tolikim naraštajima Vinkovske obitelji i po njima širi svijetom. Vjerujemo da će s ovim jubilejom još više zaživjeti i da će njome biti blagoslovljeno sve njihovo djelovanje u službi Bogu i čovjeku.
s. Dominika VRDOLJAK

Čemu film o neobičnoj Gospinoj slici?

U sklopu *Dana kršćanske kulture* u Splitu 29. ožujka premijerno je projiciran film *Gospa Guadalupska*, koja gledatelja vodi na izvanredno hodočašće u meksički Guadalupe. O filmu smo porazgovarali s njegovim snimateljem i režiserom *Petrom Jurčevićem*.

- *Zašto baš film o Gospi Guadalupskoj?*

- Zato što je slika Gospe Guadalupske - aheropita, što znači da nije napravljena ljudskom rukom i nadilazi ljudske tehnike. Poznato je, naime, da je prva aheropita *Torinsko platno*, o kojem smo fra Josip Marčelić kao scenarist i ja kao režiser napravili i već g. 2002. predstavili film. Kad smo, gledajući niz o svetim mjestima na HTV-u, zapazili da je i slika Gospe Guadalupske aheropita, ideja se rodila spontano kod obojice da snimimo film i o njoj. I, evo, nakon gotovo 7 godina rada uspjeli smo.

- *Tko je napravio scenarij?*

- Scenarij je napravio fra J. Marčelić, a kao suradnice na njemu sudjelovale su dr. Meri Glavina Durđov, dr. Jadranka Vlašić te kao stručni savjetnik i suradnik dr. Desa Bakalić. Snimateljski posao odradio sam uglavnom ja, a tako i režiju s montažom. Glazbu je u cijelosti skladao Ante Pupačić Pupi, široj javnosti poznat po pjesmi Geni Kameni. Tu je još i niz naših suradnika koji su na popisu na odjavnoj roli filma koja je

poprilično duga. Ovim putem svima od srca zahvaljujem.

- *Koja je svrha toga filma?*

- Svrha je prvenstveno evangelizacijska: upoznati hrvatski narod s tom neobičnom, čudesno nastalom slikom, približiti mu Gospu Guadalupsku. Ona je našoj javnosti poznata iz meksičkih sapunica. Kad je tako fra Josip u nekoj obitelji darovao sličicu Gospe Guadalupske, mlada mu žena reče: "Pa ja ovu znam! Ovo je Gospa od sapunice!" Mi smo je htjeli još više približiti puku.

- *Može li kratka njezina povijest?*

- Radi se o ukazanju nakon osvajanja Meksika. Španjolski osvajači povelili su franjevce i dominikance da bi donijeli i kršćanstvo na te prostore. No, evangelizacija nije bila baš uspješna. Među prvima su g. 1525. kršteni sv. Juan Diego, njegova supruga Marija Lucija i ujak Juan Bernardin. Juan Diego je bio veoma revan. Svakog dana išao je na svetu misu, a 9. prosinca 1531. imao je prvo ukazanje. Gospa ga uputila biskupu s molbom da sagradi crkvicu, gdje

će ljudima dijeliti potrebne milosti. Nakon niza peripetija, biskup traži znak. Po Gospinu nalogu, Juan Diego na Tepejaku 12. prosinca 1531. bere kastiljske ruže, slaže ih u ogrtač od agavinih vlakana (tilmu) i nosi biskupu. Kad je raširio plašt, na tlo su pale ruže, a na plaštu se pojavila čudesna Gospina slika. Pohranjena je u biskupovu kape-lu, zatim u novu crkvicu, kamo ne prestaju dolaziti rijeke hodočasnika.

- *Kako je to odjeknulo u javnosti?*

- U idućih 5-6 godina u Meksiku se krstilo oko 8 milijuna ljudi.

- *Što je to djelovalo na indiose?*

- Oni su imali slikovno pismo, znakove bez slova. Za njih je i Gospina slika znak, koji oni čitaju kao mi knjigu. Da biste bolje razumjeli što su pročitali, morat ćete posegnuti za filmom ili za fra Josipovom knjigom, a ovdje ćemo reći ono najvažnije. Prije Gospina uka-zanja, asteci su bili pogani. Svakodne-vno su prinose bogovima ljudske žrtve. Njihovi gradovi praktički su bili obredni centri s pramidom, na vrhu koje su se obavljala žrtvovanja. Prvo što su indios zapazili jest da je Gospin lik ovijen sun-cem i oblakom, koji u njihovoj kulturi predstavljaju *prisutnost Božju*. Sunce, mjesec i zvijezde bili su u trajnoj borbi, a na slici su u savršenu skladu, što označuje *pomirenje*. Gospa je u kraljevskom plaštu na kojemu su zvije-zde poredane kao zvijezde ponad grada Meksika 12. prosinca 1531. Ona je, dak-le, kraljica neba i zemlje. Pod njezinim nogama je Andeo koji predstavlja njihova krvoločnog boga Quetzalcoatlta kojemu se sada ne prinose žrtve, on poniz-no služi Gospi. Gospa dokida žrtvova-nje ljudi, pa ju je Ivan Pavao II. progla-

sio zaštitnicom života. Ispod ruku ima crnu vrpcu, što znači da je trudna, a iznad djeteta je znak koji označava asteško vrhovno božanstvo...

- *Što kaže moderna znanost?*

- I ona je iščitala puno toga s čudesne slike. Uvećanjem zjenice Gospina oka 2000 puta i posebnim računalnim pro-čišćavanjima otkrivene su slike 13 oso-ba u Gospininim očima. Jasno se raspo-znaje Juan Diego u trenutku kad pred biskupom otvara svoj plašt iz kojega padaju ruže na tlo...

Prilikom čišćenja okvira, neoprezom je palo nekoliko kapi otopine dušične kiseline na sliku ali je nisu oštetile, pojavila se mala žućkasta mrlja koja s vremenom nestaje.

- *Ivan Pavao II. hodočastio je pet puta Gospi Guadalupskoj. Zašto?*

- Da, ona je bila cilj njegova prvoga apostolskog putovanja izvan Italije. Guadalupe je prvo veće priznato Gospi-no ukazanje u novijoj povijesti. Kroz svetište godišnje prođe preko 20 miliju-na ljudi. Danas, kad svi govore o inkul-turaciji, pape pokazuju Gospu Guadalu-psku kao primjer savršeno inkulturirane evangelizacije. Proglašavajući Juana Diega svetim, papa ga stavlja za uzor laicima. Da bi se postigla svetost, ne treba činiti neke revolucionarne stvari. Juan Diego nas uči da se to postiže poslušnošću, poniznošću, u vjernu obavljanju svagdanjih zadaća...

- *Gdje se film može nabaviti?*

- U knjižarama *Verbum* i *Morpurgo*, i to za svega 40 kuna. Željeli smo potaknuti vjernike da kupe više primjeraka, dijele ih i tako doprinesu evangelizaciji i šire-nju popožnosti Gospi Guadalupskoj.

K. JOLIĆ

Nije dobro da čovjek bude sam

- Rastavit ću se, rastaviti! Pa što, i drugi su se rastavili, pa su ostali živi! - govori sasvim ozbiljno, a pogled na kovčeg u hodniku potvrđuje njegove riječi.

- Nemoj, sinko... - cijedim kroza zube.

- Ostavi me u miru! Nemoj mi to još...

Šutim, poklapam se ušima, nestajem.

Grabim velikim korakom, odlazim. Ta kome ću do preda Nju pasti na koljena, plakati i moliti da svrne svoje milostive oči na ovo dvoje mojih voljenih, da ih urazumi da ne rade zlo što su naumili.

- Bože, koji si stvorio muža i ženu i učinio ih jednom dušom i jednim tijelom, ne dopusti da se rastave, spasi njihov brak!

- Tko će spasiti ludu glavu!? - mršti se moj Romeo pa mrmlja sebi u bradu kako im je dobro naškodilo, kako traže kruha nad pogačom, kako gledaju samo sebe... Važno da je njima dobro, da imaju sve blagodati koje život pruža. A drugi?! Koga briga za drugoga, jer da gledaju druge, prvo na koga bi pogledali bilo bi njihovo dijete...

Kroza suze mrmljam:

- Tko će jadnički reći da više nema svojega doma... Gdje će, s kime će, Gospe moja, što je ovo došlo u svijet!? Došao davao po svoje, što kažu naši stari!

- Šuti, ženo, ne spominji davla! - prekorava me Romeo, a meni u duši teško, zapomažem na sav glas:

- Gospe draga, ne daj, molim te, ne daj da se rastave! Svjesna sam da u braku ima i teških trenutaka, da ne teče uvijek med i mlijeko, ali mora li odmah bježati jedno od drugoga, u isti trenutak pakirati kovčeg?! Pomozi, Gospe, da i dalje ostanu zajedno! Kakav je naš život bio, ništa nismo imali, sve smo sami morali steći pa smo ostali do danas čvrsto povezani u svom braku...

- Malo si puta i ti pakirala svoj kovčeg! - osvrće se Romeo na moje zapomaganje.

- Ljutila sam se i ja, normalno, toliko puta, ali nismo okrenuli leđa jedno drugome, nismo se rastavili!

- Nismo, jer sam ja pametan, jer ja imam razum, jer sam ja razborit čovjek! Hvala ti, Gospe, da sam takav!

- I na mojoj strpljivosti s tobom! Kad se sada sjetim kako sam se ljutila, kako nikako nisam mogla razumjeti, ni sad mi nije jasno kako ti nikad ne razumiješ što ja hoću. Kako ne znaš što ja...

- Tko, ja?! - začudio se.

- Koliko nas ovdje vidiš?! Normalno da tebi govorim, što misliš da si idealan!? Da se tebi nema što prigovoriti?

- Nema na svijetu ovakva muža! Ni boljega ni razumnijega! Da si ga svijećom tražila, ne bi boljega našla.

- Ti tako misliš o sebi?! Tako si govorio i onda kad smo se...

Gotovo! Prve su riječi pale, ostale donijele bol. Najprije smo se lecnuli, zatim naljutili, onda sam iznijela kovčeg.

- Pakiram! Odlazim od tebe pa se misli, ti, moj idealni mužu! Ja ovako slaba i nevoljna nemam što raditi s tobom, tako svetim i idealnim! Nismo više par! Nismo nikad ni bili! Odlazim! Odlaze svi, mogu i ja! Bolje ikad nego nikad! Kuću ćemo prodati, novac podijeliti...

- A Emanuela?!

- Na nju smo zaboravili! Ona se ne može podijeliti. Ona će...

Zvonce na vratima vraća nas u svakidašnju zbilju. Romeo otvara. Pred nama sin s unučićem u naručju. Dok nam predaje dijete, brzo govori:

- Molim vas, pričuvajte ga. Mi izlazimo na večeru. Tu je sve. Neću ulaziti. Beba me čeka u autu, žurim...

Odjednom je sunce zasjalo. Sve je bilo lijepo, milo, drago. Plačem i smijem se istodobno. Pomirili su se!

- Hvala ti, Majko Božja, hvala! - grlim Romea i malog unuka. Tako zagrljene zatječe nas naša Emanuela. Upravo se vraća iz škole. Čudi se kovčegu u hodniku. Izmišljam da sam tražila neke stvari. Romeo udara nogom u nj:

- Miči mi ga s očiju, da ga ne gledam! Baci to u smeće, jasno!?

Dok Emanuela i unučić slatko snivaju san pravednika, sklopljenih ruku moj Romeo i ja zajedno molimo.

Zahvaljujemo Gospodinu i nebeskoj Majci na svim darovima, što su nas dali jedno drugome da možemo zajednički dijeliti životne nevolje i tjeskobe, nositi križ bračnoga života, posebno što bdije nad nama i čuva naše zajedništvo od nas samih i od naših slabosti koje ga toliko puta podrivaju. I od svega što dolazi izvana. Nije danas lako! Dapače, teško je, toliko puta vrlo teško. I to kad si uz molitvu s Bogom, a kako je tek kad si daleko od njega, kad na njega uopće ne računáš...?! Uljuljani u slatko zajedništvo, čitamo iz Kijge Postanka: *I reče Bog: "Nije dobro da čovjek bude sam: načinit ću mu pomoć kao što je on"* (Post 2, 18).

R. T.

Molite Gospodara žetve

Na blagdan Presv. Srca Isusova, 11. lipnja, završila je Svećenička godina. U Pismu prigodom njezina otvaranja Benedikt XVI. naveo je riječi sv. Ivana Marije Vianneya: „Svećeništvo je ljubav Isusova srca“ i njima nadodao: „*Taj dirljivi izraz omogućuje nam prije svega s nježnošću se i zabvalnošću spomenuti neprocjenjiva dara koji svećenici predstavljaju ne samo za Crkvu, nego i za samo čovječanstvo. Mislim na sve one prezbitere koji vjernicima i čitavome svijetu ponizno i svakodneвно nude Kristove riječi i geste, nastojeći se sjediniti s Njim u svojim mislima, volji, osjećajima i čitavim svojim životom.*“

TREBAJU LI NAM SVEĆENICI

U ovom završnom razmišljanju nakon niza članaka o svećeniku želio bih da svatko sebe upita, jesu li nam potrebni svećenici. Pitanje možda zvuči čudno, ali nije takvo. Svaka, naime, osoba zadovoljna i sretna u svom pozivu govorit će pohvalno o svom zvanju. Tako će, primjerice, liječnik koji s radošću obavlja svoj posao i osjeća se zbog toga ispunjenim, o svom poslu govoriti sve najbolje, zanosno i oduševljeno. Tako i svećenici, koji god s ljubavlju vrši ono što spada na svećenički poziv, govorit će o svećeništvu kao o najljepšem mogućem načinu života. Tako je o svećeništvu govorio Arški župnik, tako

govori i Papa ističući da su svećenici velik dar i za Crkvu i za sav svijet. No, što će reći drugi? Na žalost, čini se da dio vjernika ne promatra svećeništvo na taj način. Premda, možda, idu redovito nedjeljom na euharistijska slavlja, koliki će govoriti negativno o svećenicima kao takvima? Koliki kršteni ne žele imati nikakve veze sa svećenicima, govoreći da im *Bog treba, ali ih Crkva ne zanima*. Stoga nam se iskreno upitati: trebaju li nam uopće svećenici? Trebaju li današnjem čovjeku oni koji će naviještati Božju riječ, slaviti svete sakramente, pomirivati ljude s Bogom i čovjekom te Krista otajstveno uprisutnjivati u našem svijetu?

PITANJE JE VJERE

Stvarnost svećeništva temeljno je pitanje vjere. Ako vjerujemo u Krista, vjerujemo i u njegovu Crkvu, koje smo udovi postali po sakramentu krštenja; vjerujemo i u Crkvu u kojoj on, kao dobar pastir, poziva u svoju službu ljude koji će voditi njegovo stado, odnosno, radnike koji će raditi u njegovu vinogradu. Tko vjeruje u Krista, ne može odbaciti svećeništvo ni svećenike.

Ima, na žalost, svećenika koji svoju službu obavljaju mlako, bez ikakva žara, pače nedostojno, koji su, možda, izvor sablazni. Međutim, to nije razlog da svećeništvo kao takvo treba odbaciti. Krist, jedini i istinski svećenik, htio je po svojim svećenicima nastaviti djelo spasenja na zemlji: „*Isti je Gospodin od vjernika - da bi srasli u jedno tijelo u kojem 'svi udovi nemaju iste službe' (Rim 12, 4) - postavio neke da budu službenici, da u društvu vjernika posjeduju svetu vlast reda da prikazuju žrtvu i da opraštaju grijeh te da za*

ljude javno obavljaju svećeničku službu u Kristovo ime... Svrha dakle za kojom prezbiteri idu u službi i životu jest slava Boga Oca u Kristu. A ova se slava sastoji u tome da ljudi savjesno, slobodno i zahvalno pribivati Božje djelo, koje je izvršeno u Kristu, i da ga u čitavom svom životu očituju“ (PO, br. 2).

ITE KAKO SU NAM POTREBNI

Nedavno sam slušao djelatnika sakramenta potvrde, kako krizmanike upozorava na opasnosti i zamke koje im prijete. Svaki koji vjeruje u Krista i koji želi dobro sebi i svojim bližnjima zna da su nam svećenici potrebni, da su oni uistinu dar Božji Crkvi i čovječanstvu jer po njima Krist danas vrši u Crkvi i svijetu djelo spasenja, po svećenicima On upućuje svoju riječ kao put u sretan i ispunjen život.

Svjesni potrebe od svećenika, sa žalošću možemo ustvrditi da ih je sve manje, da se sve manje mladića odlučuje na svećenički poziv. Sjemeništa su sve praznija, a mlade mise sve rjeđe.

A, s druge strane, ne možemo ne uočiti sve veću potrebu od svećenika, sve veće polje njihova rada.

Odgovornost za nova svećenička zvanja leži na cijeloj Crkvi. Ona, naime, mora uvijek imati „svećenike koji su potrebni za ostvarenje njezina božanskog poslanja“ (PO, br. 11). Sabor navodi i načine na koje se promiču i potiču nova duhovna zvanja: ponajprije svjedočanski život samih svećenika koji, s radošću živeći svoje svećeništvo, svima posvjećuju njegovu važnost i uzvišenost; nadalje, mudro duhovno vodstvo onih koji su se već odlučili krenuti putem svećeništva i nalaze se u sjemeništu ili bogosloviji; zatim jasno izlaganje potreba Crkve u propovijedima, katehezama i crkvenim časopisima i tisku. Naravno, prema riječima samoga Gospodina, glavno sredstvo ostaje molitva: „Žetva je velika, ali radnika malo. Molite, dakle, gospodara žetve da radnike pošalje u žetvu svoju“ (Lk 10, 2). Zato na sve vjernike spada moliti za svećenike: za one koji su već zaređeni, da budu po volji Gospodinovoj, gorljivi i revni, ustrajni i neslomljivi u vršenju svoje službe; za one koji su poslali putem svećeničkog zvanja, da ustraju na započetu putu i dobro se sprema za svećeničku službu; za mladiće, da prepoznaju Božji poziv i spremno na nj odgovore; za kršćanske obitelji, da budu otvorene životu i da roditelji u njima pozitivno govore o svećenicima i rado prihvate duhovni poziv svoje djece.

Marijinu zagovoru povjermimo svoje svećenike i nova zvanja da zajedno s nama moli Gospodara žetve da radnike pošalje u žetvu svoju.

Kristian STIPANOVIĆ

"Blaženom će me zvati svi naraštaji!"

(Lk 1, 48)

Marijino štovanje pred nama se danas podiže poput veličanstvene katedrale koja obuhvaća sav svijet. Ako je za izgradnju takve velebne zgrade doprinio svaki naraštaj, ipak su joj temelje postavili evanđelisti Matej i Luka, koji su s malo riječi o Djevici Bogorodici kazali ono najviše što se može reći o ljudskom stvorenju. Sve štovanje, koje su joj iskazivala stoljeća, proizlazi iz same činjenice da je ona majka Isusa Krista Bogorodčevjeka.

U KRŠĆANSKOJ STARINI

O privrženosti koju prvi kršćani iskazuju Mariji postoje mnogi dokazi: crkve, likovi, legende, hodočašća, pjesme i svečanosti. U najstarijoj katakombi, onoj Sv. Priscile, već od prve polovice II. stoljeća vidi se lik Marije s Djetetom Isusom. Mariji u pohvalu nastaju nenadmašiva djela koja su napisali sv. Irenej i Tertulijan. Makar mnoge legende povezane s Marijom Crkva nije u cijelosti preuzela kao vjerodostojne, ipak nam dokazuju Marijino štovanje. Njegovu daljnem razvitku pripada ustanovljenje marijanskih slavlja kojima se spominju pojedini događaji iz Marijina života. Premda su se prve crkve Mariji u čast pojavile u IV. stoljeću, već se prvi kršćani ukupljahu oko njezinih likova u katakombama.

Župna crkva Gospe Karmelske u Nerežišćima na Braču

Na uočnicu blagdana Male Gospe prije 30 godina umro je don Ivan Babarović u Milni na Braču, gdje je i rođen 8. lipnja 1896. Taj svećenik visoke i svestrane izobrazbe te vrstan glazbenik bio je velik Marijin štovatelj i revan pobožnik njezina ružarija. Dok je službovao u župi Gospe Karmelske u bračkom naselju Nerežišćima (1939.-1962.), ispisao je, dijelom na latinskom jeziku, brojna svoja zapažanja. Među njima su i sastavci s marijanskom tematikom, od kojih izdajamo ovaj, pisan prije više od pola stoljeća.

Uopće najstariju poznatu Marijinu crkvu, nazvanu "Stara Marija", sagradio je papa Silvestar I. početkom IV. stoljeća. U V. stoljeću papa Siksto III. podigao je rimsku baziliku Sv. Marije Velike. Efeški pak crkveni sabor 431. g. pokazao je koliko je kršćanska starina nastojala oko promicanja Marijina dostojanstva kad je Gospu proglasio Bogorodicom.

KROZ SREDNJI VIJEK

Marijanska baština, što su je predali prvi kršćani, u sljedećim je stoljećima bila sačuvana, proširena i potvrđena. Dotadašnjim su marijanskim slavljinama pridružena novoutemeljena, a uvedeno je i Gospino štovanje subotom. U Marijinu čast sastavljene su najljepše pjesme. Do XV. stoljeća raširila se molitva *Zdravomarije* (andelove riječi i one Elizabetine), kojoj je kasnije nadodan drugi dio *Sveta Marijo*. Ukorijenila se i molitva ružarija, a nakon XIV. stoljeća od zvonika do zvonika odjekne pozdrav *Anđeo Gospodnji*, koji su opjevali Englez Byron, Francuz Lamartine i Nijemac Geibel.

Kroz srednji vijek izgrađeno je mnoštvo Marijinih crkava, sve ljepše i bogatije jedna od druge. Sve one u romaničkom i gotičkom stilu uklesane pohvale proglašuju cijelom ljudskom rodu da se obistinjuju Marijine riječi: *Svi naraštaji zvat će me blaženom!* Dante joj je u svome *Raju* podigao prijestolje pisanom riječi, a neponovljive su Marijine slike što su ih izradili Fra Angelico i Rafael. U srednjovjekovnom bogoslužju Mariju nazivaju cedrom libanonskim, čempresom sionskim, palmom kadeškom, ružom jerihonskom, kućom zlatnom i tornjem bjelokosnim.

TIJEKOM NOVIJEG VREMENA

U Rimu je 1653. g. utemeljena prva marijanska udruga (kongregacija), nakon koje su brzo uslijedile bezbrojne druge koje su se širile i podupirale Marijino štovanje, čime su u katoličkom svijetu uvelike pridonosili pot-

puno vjerskoj obnovi. U to doba su i hodočašća marijanskim svetištima doživjela velik procvat. Kako svi kršćani nisu mogli odlaziti na mjesta posvećena Isusovim i Marijinim životom i djelovanjem, pokazalo se potrebnim kraćim hodočašćem častiti određeni Marijin lik. Tako su svoj postanak imala glasovita svetišta u nas (Trsat, Marija Bistrica, Sinj...) i po Europi: Loreto, Mariazell, Altötting, Čenstohova i stotine drugih, u koje katolici dolaze častiti Mariju. A nije lako reći, jer to treba iskusiti, koju važnost imaju ta mjesta upogled promicanja vjerskog života. Ako se primjerice samo u Lurdu promatra mnoštvo Marijinih štovatelja iz svega svijeta, razumjet će se važnost Gospina štovanja kao jednog od temelja vjere.

Nepobitna je činjenica da su u Marijinu štovanju pomiješani posebni običaji raznih zemalja, naroda i staleža. Svi oni imaju pravo pridonijeti ljepoti štovanja koje izlazi iz nepromjenljive zajedničke vjere. Iz stranica crkvene povijesti uočava se topla i djetinja briga kojom je Crkva branila, proglašavala i širila Marijino štovanje. Ako se pohode znamenite galerije slika, u kojima se gledatelj divi stotinama Gspinih likova; ako se čitaju bezbrojne pjesme posvećene Gospi u svjetskoj književnosti; ako se poslušaju marijanske skladbe Haydna, Liszta, Mozarta, Beethovena, Wagnera, Gounoda, Verdija; biva nam jasno s kolikom je sigurnošću Marija o sebi prorokovala: *"Blaženom će me zvati svi naraštaji!"* (Lk 1, 48)

Josip FRANULIĆ

Učitelji, posvetitelji i odgojitelji

I nakon Svećeničke godine pozvani smo moliti za svoje svećenike, osobito župnike koji su postavljeni među nas, da vode narod Božji i njime upravljaju, poučavaju ga i posvećuju. Ova kratka razmatranja mogu dobro doći kao uvodi u slavna otajstva Gospine krunice.

1. ISUSOVO USKRSNUĆE

Znam da tražite razapetog Isusa. On nije ovdje! Uskrsnuo je kako je rekao! (Mt 28, 5)

Isusovo uskrsnuće temelj je kršćanske vjere. Da bi kršćani srasli u jedno tijelo, Gospodin je postavio neke da u društvu vjernika obavljaju svećeničku službu u Kristovo ime. Njihovo služenje crpe svoju snagu i moć iz Kristove žrtve, a svrha mu je da "se cijeli otkupljeni grad, tj. skup i društvo svetih, prikaže Bogu kao sveopća žrtva po Velikom Svećeniku koji je i samoga sebe u svojoj Muci prikazao za nas da mognemo biti tijelo tako uzvišene Glave" (sv. Augustin).

Dok razmatramo u Isusovoj pobjedi nad smrću, po Marijinu zagovoru molimo: da svećenici imaju na umu da je svrha njihove službe i života slava Boga Oca u Kristu, a ona se sastoji u tome da ljudi savjesno, slobodno i zahvalno prihvate Božje djelo, izvršeno u Kristu, i da ga u čitavu svome životu očituju.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

2. ISUSOVO UZAŠAŠĆE

I Gospodin Isus, pošto im to reče, bude uzet na nebo i sjede zdesna Bogu. (Mk 16, 19)

Četrdeset dana nakon uskrsnuća Isus je uzašao u nebesku slavu. Njegovo djelo nastavili su njegovi učenici, među kojima su danas i svećenici. Oni se odabiru unutar naroda Božjega, da bi se posvetili djelu za koje ih Gospodin uzima. Njihova služba na poseban način zahtijeva da se ne upriliče ovom svijetu dok istovremeno u njemu žive među ljudima i da, kao dobri pastiri, poznaju svoje ovce pa da nastoje kako bi i one koje nisu iz ovoga stada priveli da i one čuju Kristov glas te budu jedno stado i jedan Pastir.

Dok razmatramo u Isusovu uzašašću, po Marijinu zagovoru molimo: da svećenici budu ljudi kreposni, tj. dobra srca, iskreni, karakterni i ustrajni, da se uporno zalažu za pravdost, uljudnost "i sve što je kreposno i hvalevrijedno".

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

3. ISUS DARUJE DUHA

I ukazaše im se jezici kao od plamena, i razdijeliše se te nad svakog od njih side po jedan. (Dj 2, 3)

Preporođeni Duhom Svetim, apostoli su se razišli iz dvorane Posljednje večere raznoseći po svijetu Radosnu vijest. Budući da se nitko ne može spasiti ako prije ne uzvjeruje, prvenstveni je zadatak svećenikâ, kao suradnikâ biskupâ, da svima naviještaju Boga objavljena u Kristu, da bi tako doveli čovjeka u dodir s istinom. Spasonosnom se naime riječi

pobuđuje vjera u srcu onih koji ne vjeruju, a u srcu se vjernika hrani. Zajednica vjernika s njom započinje i raste.

Dok razmatramo u silasku Duha Svetoga nad apostole, po Marijinu zagovoru molimo za svećenike da sa svima dijele istinu Evanđelja koju u Gospodinu posjeduju: da uvijek naučavaju ne svoju mudrost nego riječ Božju i sve uporno pozivaju na obraćenje i svetost.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

4. MARIJINO UZNESENJE

"Veliča duša moja Gospodina, klikće dub moj u Bogu, mome Spasitelju..."
(Lk 1, 46)

Ona koju ljaga grijeha nije dotaknula od prvoga trenutka njezina začeća, proslavljena je u zajedništvu svetih. Bog, koji je jedini svet i posvetitelj, htio je uzeti ljude kao za svoje suradnike i pomoćnike da ponizno služe djelu posvećivanja. Posredstvom biskupa svećenike posvećuje da krštavanjem uvode ljude u narod Božji, sakramentom pokore pomiruju grešnike s Bogom i Crkvom, bolesničkim

pomazanjem podižu bolesne, a pogotovu slavljem mise sakramentalno prinosе Kristovu žrtvu.

Dok razmatramo u Marijinu uznesenju u nebesku slavu, po njezinu zagovoru molimo: da svećenici nastoje istinski njegovati liturgijsko znanje i umijeće, da po njihovoj liturgijskoj službi povjerene im kršćanske zajednice danomice sve savršenije slave Boga, Oca i Sina i Duha Svetoga.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

5. MARIJINO KRUNJENJE

Na nebu se pojavi veličanstven znak: Žena obučena u sunce, mjesec pod njezinim nogama, a na glavi joj vijenac od dvanaest zvijezda. (Otk 12, 1)

U nebeskoj slavi Marija je od Gospodina uzvišena kao kraljica svih stvari, da bude potpunije u skladu sa svojim Sinom. Razmjerno prema dijelu svoje vlasti svećenici okupljaju u biskupovo ime Božju obitelj, kao bratsku zajednicu usmjerenu prema jedinstvu, i po Kristu u Duhu dovode je Bogu Ocu. Na njih kao odgovajtelje u vjeri spada da se sami ili preko drugih brinu da pojedinci budu u Duhu Svetom dovedeni do toga da razvijaju vlastiti poziv po Evanđelju, do iskrene i djelotvorne ljubavi i do slobode kojom nas je Krist oslobodio.

Dok razmatramo u Marijinu krunjenju u nebeskoj slavi, po njezinu zagovoru molimo: da svećenici kao graditelji zajednice kršćana nikad ne budu u službi nekoj ideologiji ili ljudskoj stranci, nego, kao vjesnici Evanđelja i kao pastiri Crkve, svoje snage ulažu u duhovni rast Kristova Tijela.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

KAJO

U jedinstvu srdaca

Ako je Marija bila u planu Božjem odvijeka određena da bude puna milosti i mati utjelovljenoga Sina Božjega, onda ju je Svemogućí stvorio bez ikakve ljage, začeta je bez grijeha. Trajno promatranje Boga i ljubav koja je toj spoznaji odgovarala, isključili su svaku uvredu Boga. Ako je Riječ Tijelom postala, ne od krvi nego od Boga, onda je Marijino djevičanstvo netaknuto. A Bog je htio da uz Krista bude i Marija, tj. da u utjelovljenju bude veza između čovjeka i Boga *žena* - netaknuta i dostojna oclabranja.

Temelj djelovanja tj. cijeloga božanskog života jest *bit* Božja, sila što ga pokreće da se očituje stvorovima. Krist je najzvišenije sudjelovao u dobroti Božjoj i očitovao je izvana. Zbog njega je Bog predodredio i presvetu Djevicu da bude pridružena njemu, njegovu djelu otkupljenja, u patnjama i bolima, a zatim i u slavi. I djevičanstvo Majke Utjelovljene Riječi potvrđuje činjenicu djevičanskog začeca Kristova, koja dolikuje tajni utjelovljenja. I prije negoli je Marija izrekla svoj *Neka mi bude* na Božju poruku preko arkandela Gabrijela - morala je imati spoznaju što je čeka i što prihvaća. Zato je u slavi tako moćna i sve milosti dijeli skupa sa Sinom. On joj ništa ne odbija.

Svi crkveni oci s oduševljenjem su isticali ljepotu Marijina djevičanstva: i Justin i Irenej, i Efrem i Epifanije, i Grguri -

Nazijazenski i Nisenski - i Sofronije... Posljednji ističe kako je prvi Adam bio satkan od zemlje koja ne bijaše prokleta, a drugi Adam od "djevičanske zemlje", neokaljana Djevice.

I dok ističemo moć i ljepotu bl. Djevice spoznajemo da je ona naša Majka, koja se trajno za nas zauzima pred Presvetim Trojstvom, za nas moli, oslobađa nas od mnogih nevolja i zala. A lakše se obratiti za pomoć Majci negoli Sinu, koji će nam ujedno biti i sudac. Mati ostaje trajno milosrdna. Njezin život u savršenosti je i potpunoj ljubavi prema Bogu, a sav u službi ljubavi prema djeci Božjoj. Ona nam neće uskratiti ni jedne milosti, pogotovo ako su one usmjerene prema vječnom spasenju. Stoga tijekom listopada Marijini ljubitelji ne ispuštaju krunicu iz ruku. Ona je moćno oružje protiv zla i grijeha, sredstvo po kojemu ćemo zadobiti mnoge milosti i darove.

Tijekom ljetnih mjeseci redaju se pred nama brojni marijanski blagdani: Majka Božja Bistrička, Gospa Karmelska, Gospa od Andela, Gospa Snježna, Velika Gospa, Marija Kraljica, Mala Gospa, Ime Marijino i Gospa Žalosna. Oni su velika i sjajna svjetla nadzemaljske ljepote i sjaja, koja rasvjetljuju naše tame i noći, koji unose mir i spokojstvo te pune srca utjehom i nadom. To su svježje oaze u pustinji života. Okoristimo se njima.

I zahvalimo Bogu koji nam je darovao Majku: posrednicu milosti i suradnicu u otkupljenju.

"Ti si prvi pogled moje duše dok se budim i njezina posljednja misao

kad san zatvara moje oči" (Henrik Suzo).

Ona i Sin njezin, koji je Srce njezina Srca!
s. Marija OD PRESVETOG SRCA

Gospji Zagrebačkoj

*"Naša Majko, naša zoro zlata"
(Petar Perica)*

*Tisuće prolaze pokraj Tvog lika,
neki Te i ne spaze, al' mnogi stamu.
Nekima je svjetlo Tvoja crna slika
pa na hladni kamen u zanosu pa'nu.*

*Često Ti dolaze studenti i daci,
pred ispite teške zagovore prose.
Dolaze skrušeno svojoj vjernoj Majci,
a na uzdarje cvijeće Ti donose.*

*Dolaze i članice Tvoje legije
i mole za slobodu baških uznika.
Tko Domovinu brani, zločinac nije,
oni su žrtve politike moćnika.*

*I ja često dođem u večernje sate
kad Ti svjetlost svijeća obasjava lice.
Tad palim svijeću za pale Hrvate
i molim žalosna otajstva krunice.*

*Pomози, Gospe s Kamenitih vrata,
svima koji zagovor skrušeno prose.
Ti si naša Majka, naša zoro zlata,
zato Te Hrvati u srcu svome nose.*

Zdravko ŠILIĆ

Uslišane molitve

One večeri kad smo se prvi put srele, gledala me je bez prestanka. U njezinim očima čitala sam ljubav, koja se pokazivala i kasnije. Često mi je ponavljala da sam joj ja kao rođena kćerka, a i voljela me više negoli rođena majka. Zato joj od svega srca hvala. Te večeri postala sam joj - ni više ni manje - snaha!

Imala je jednu manu. Nju je skrivala, ali ne za dugo. Hitna ju je odvezla u bolnicu, jer je bila alkoholičarka. Bijedan je bio njezin život, a i moj s njezinim sinom. Bio je jedina, i to nevjernik. Toliko puta ljubomorana i jednostavno nemoguć, a znao je tući i mene i mamu. Nije mi bilo druge nego od njega otići. S mojim odlaskom došla je k sebi i baka Ivana. Prestala je piti. I dalje smo se poštivali, pače voljele. Ja sam molila da joj Bog dade snage da izdrži s nemogućim sinom, mojim suprugom.

I Gospa je uslišala moje molitve. Baka je postala gorljiva vjernica. Molila je dan i noć, odlazila na zavjet u Mariju Bisticu za obraćenje svoga sina. Molila je, da se urazumije i prekine s nasiljem oko sebe... Meni bi znala govoriti da će se on popraviti, makar nakon njezine smrti. Dobra Majka uslišala je njezine molitve, što je dirnulo i mene. Počela sam redovito svagđano moliti i nedjeljom ići na svetu misu. Sada smo ponovno zajedno. Rastemo u vjeri skupa moleći, a češće smo zajedno i u Mariji Bistici. Bogu je sve moguće!

Ana VRČEK

Marijanski klapski festival

U Pučišćima je 22. svibnja održan II. marijanski klapski festival *Čuj nas, Majko, nado naša*. Sudjelovale su klape s Brača, Šolte, Malog Lošinja i Krka te gost VIS "Verbum Dei" iz Supetra. (GK)

Obnovljena oltarna slika

U predvečerje blagdana Marije Majke Crkve, u župi Sveti Juraj na Bregu održana je duhovska procesija sa svijećama i slikom Majke Božje Lauretanske iz g. 1732., koja je obnovljena u Hrvatskom restauratorskom zavodu u Ludbregu i nosila se tako u ophodu od početka 20. stoljeća. (GK)

Vjeronaučna olimpijada

Od 19. do 21. svibnja u Krapinskim Toplicama održano je državno natjecanje iz vjeronauka. Tijekom toga vjeronaučni olimpijci hodočastili su Gospi Jeruzalemskoj na trški Vrh, a po završetku natjecanja Majci Božjoj Bistričkoj. (IKA)

Novi kipovi

Na pokrajnjem oltaru Marije Pomoćnice župne crkve sv. F. Ksaverskoga u Kozačevcu nove kipove Marije Pomoćnice, sv. Elizabete i sv. Lucije blagoslovio je 24. svibnja A. Perčić. Prema slikama starog oltara, izgorjela g. 1999., kipovi su izrađeni u Tirolu. (GK)

Nova Gospina slika

Na blagdan Marije Pomoćnice, u Globaricima je dekan M. Grubešić blagoslovio zavjetnu sliku Pomoćnice kršćana, dar župi akad. slikara Ivce Matijevića, koji radi u Njemačkoj ali je srcem vezan uz rodnu župu. (KT)

Kod Gospe Brze pomoći

U Slavonskom Brodu 14. svibnja dodijeljena je o 20. obljetnici smrti nagrada za životno djelo mons. Viđu Mihaljeku, 40-godišnjem brodskom

ZA DOMOVINU

U svetištu Majke Božje na Kamenitim vratima u Zagrebu svakog petka u 10 sati moli se krunica za hrvatski narod i Domovinu, a posebno za slobodu uhićenih branitelja

župniku i upravitelju svetišta Gospe Brze pomoći, čije je prihvaćanje, animiranje i dugogodišnje razvijanje pobožnosti Gospi Brze pomoći pridonijelo nastanku broskog svetišta kao nove duhovne oaze, a primio ju je župnik I. Lenić. Završetak Svećeničke godine proslavljen je 8. lipnja u svetištu Gospe Brze pomoći gdje je "osmi" u mjesecu redoviti hodočasnički dan, a slavlje je predvodio nadb. M. Srakić. (IKA)

Klenovnički Marijin put

Pobožnost Marijina puta u Klenovniku održana je 16. svibnja, a predvodio ju je N. Pintarić. Razmišljanja su čitali J. Jagarčec, J. Drvoderić te klenovnički i voćanski župljani. (IKA)

Koncert marijanskih napjeva

U Metkoviću je, u crkvi sv. Ilije, koncertom marijanskih pučkih napjeva 23. svibnja završila 26. smotra folkloru *Na Neretvu misečina pala*. Nastupilo je 12 pjevačkih skupina - iz Rogotina, Komina, Momića, Krvavčanke, Borovčanke, Stablina - Ploče, a i gosti iz slavonske Tenje, Šolte, Buškog Blata iz BiH te skupina Armando Capolicchio iz Galižana u Istri. (IKA)

Sirački jubilej

Na blagdan Marijina pohoda, 31. svibnja, župa Sirač proslavila je dan svoje zaštitnice, 100. obljetnicu izgradnje župne crkve, koja je za tu prigodu obnovljena, i 65. obljetnice utemeljenja župe. Euharistijsko slavlje predvodio je biskup A. Škvorčević. (IKA)

Europsko vijeće u Mariji Bistrici

U Mariji Bistrici zasjedalo je od 27. do 30. svibnja Europsko vijeće Bračnih susreta, u kojemu su sudjelovali nacionalni timovi iz 15 europskih zemalja. Trećeg dana održan je susret s Hrvatskom zajednicom Bračnih susreta. Nakon duhovne obnove kardinal J. Bozanić predvodio je za njih u svetištu misno slavlje. (IKA)

Zagrebačka Gospa

Slavlje Majke Božje od Kamenitih vrata 31. svibnja u Zagrebu predvodio je kardinal G. B. Re u suslavlju s gotovo svim hrvatskim biskupima. Prije početka procesije, u kojoj je lik Gospe od Kamenitih vrata vraćen u svetište, kardinal J. Bozanić draovao je gostu bistu bl. A. Stepinca. (IKA)

Obnova crkve u Gori

Nakon što su biskup V. Košić i B. Pankretić, potpredsjednik Vlade RH potpisali Ugovor o daljnjem financiranju obnove župne crkve Uznesenja bl. Djevice Marije u Gori, biskup Košić posjetio je gradilište 28. svibnja. Građ. tvrtka

Međimurje Čakovec 11. svibnja nastavila je s ispitivanjem terena i pristupila učvršćenju temelja. (IKA)

Festival hrvatskih vjerskih filmova

Na I. Filmskom festivalu hrvatskih vjerskih filmova održanu od 2. do 4. lipnja u Gospinu svetištu na Trsatu, od 38 prijavljenih i 13 izabranih filmova, najboljim je proglašen film *Draga Gospa Ilačka* redatelja B. Ištvančića, koji je rađen u produkciji Udruge dr. Ante Starčević - Tovarnik, a odnio je i nagradu za najbolju glazbu. B. Ištvančiću pripala je nagrada - replika kipa Ivana Pavla II. ispred crkve Gospe Trsatske. (IKA)

Kod Gospe u Aljmašu

Kod Gospe u Aljmašu 6. lipnja okupilo se više od 400 članova FSR-a i Frame, Udruge sv. Vinka Paulskog i Vojske Bezgrešne. Dan je bio u znaku Svećeničke godine, ispunjen molitvom, klanjanjem i misom, križnim putem te izlaganjem o 10. obljetnici novog ustroja FSR-a na hrvatskim prostorima.

Taizeovski susret mladih

Na širokom Brijegu je 4. lipnja održana molitva s pjesmama iz Taizéa na kojoj su sudjelovali mladi, posebno iz Frame, čime se htjelo najaviti međunarodno hodočašće povjerenja u rujnu u Sarajevu, a u organizaciji braće iz Taizéa. Stoga su na molitvi sudjelovali brat Richard i brat Georg. Po završetku molitve zajedništvo je nastavljeno u samostanskoj dvorani. (IKA)

Vojnici kod Majke Božje Remetske

Pripadnici HRZ i protuzračne obrane i ostalih postrojbi s područja vojne kapelanije "Sv. Petra i Pavla", hodočastili su 11. lipnja Majci Božjoj Remetskoj, gdje je misno slavlje predvodio o. V. Grbeša. Nakon mise pobliže su upoznali povijest svetišta. (IKA)

Pustiš li uzde strastima - čovjeka si pretvorio u - životinju.
Znaš li sadržaj svih knjiga svih knjižnica svijeta, a ne znaš otkud si, zašto si i kamo ćeš - daleko si od mudrosti.
Pred smrt se shvati kako je trebalo drukčije živjeti, ali - "vlak je prošao".
San je "smrt" od koje se sami budimo, a smrt je "san" od kojeg ćemo biti probuđeni.
Dvoličnost boga Jana stravično je umnožena: njegovi potomci postaju - mnogolični.
Uvečer ne donosi važne odluke - jutro je uvijek pametnije.
Nitko nije tako sklon rubljenju glava kao - bezglavnici.
Kad netko osjeti da mu je lakše umrijeti nego živjeti - pravo je vrijeme da ode.
S hodom vremena i čovjek korača, ali ako ne zna cilj - postaje pustolov.
Od svih koji su govorili o slobodi, najuvjerljivije je govorio - rob.
Kad uočiš crn obraz u ogledalu, ne razbijaj ogledalo, nego - perli obraz.
Ljubomoru, a zatim i mržnju, izazivaju pozitivne osobine druge osobe, koju mrzitelji - ne mogu dosegnuti.
Neki pročaju tek kad ih se - potegne za uho.
Jedino u golgotskom ozračju osobne boli gube na svojoj težini.
Umiranje za čovjeka neoboriv je dokaz - za ljubav.
Stanko RADIĆ

- Svi su se radovali povratku izgubljenog sina, osim jednoga. Tko je taj bio?
- Ugojeno tele!

POKORA

Mladić se vratio u ispovjedaonicu:
- Velečasni, niste mi dali pokoru!
- Zar sutra ne stupaš u brak?!

RASTRESENOST

- Po čemu zaključuješ da je tvoja supruga stalno rastresena?
- Dao sam joj novac da meni kupi nove hlače, a ona donijela - sebi novi šešir!

PREDAVANJE

- Kamo žurite u tako kasni sat? - zaustavi policajac pijanca usred noći.
- Na predavanje!
- Ma kakvo predavanje u ovaj sat?
- Pa k svojoj ženi!

RAČUNALO

- Zašto su ljudi izumili računalo?
- Da bi napokon znali cijeniti inteligenciju jednoga miša!

DEVETNICA GOSPI OD KARAVAJA - Na 192 stranice manjeg oblika nalazi se Red sv. mise, Lekcije s poviješću ukazanja i pobožnosti Gospi od Karavaja u Tisnomu, Devetnica s ostalim molitvama Gospi od Karavaja, Trodnevica Gospi od Karavaja, Križni put, Večernja blagdana Gospe od Karavaja s marijanskim pjesmama, sve to popraćeno ilustracijama u boji. -

Narudžbe: Župni ured, Rudina dr. F. Tuđmana 2, 22240 Tisno.

POSTIRA U VRTLOGU NASILJA XX.

STOLJEĆA - Na poticaj Ivana Pavla II., da "mjesec Crkve učine sve da ne padne u zaborav spomen onih koji su pretrpjeli mučeništvo", više autora iznijelo je istinu koja se dogodila u stoljeću kad su hrvatskim krajevima protutnjila tri velika zla - nacizam, fašizam i komunizam - i koja se dugo godina skrivala. Na 610 stranica obrađene su žrtve nasilja iz župe Postira, teološko i vjersko stajalište o ratu, mučeništvu i praštanju, raščlanjeni su pojedini događaji i pojave, zabilježena su sjećanja, doživljaji i pogledi na ta zbivanja, a dodani su i neki tekstovi koji izlaze iz okvira knjige ali su povezani s Postirima. -

Narudžbe: Župni ured sv. Ivana Krstitelja, 21410 Postira, tel. (021) 632-250; e-pošta: ante.jelincic@st.t-com.hr

Fra Gracijan Biršić - SVEČANOST OPROŠTENJA I POKORE (Pokorničko bogoslužje)

- Knjiga koja sa 126 stranica želi biti vaš suputnik na odgovarajućim liturjijskim slavljinama tijekom crkvene godine, jer osim pregleda Božjih zapovijedi obrađuje i neke posebne teme koje će vam pomoći da se iskreno približite Bogu kroz sakrament pokore. Tu su i uzorci pokorničkih bogoslužja. - **Narudžbe:** Fra Gracijan Biršić, Frankopanski trg 12, 51000 Rijeka.

Karl Rahner - SVETI SAT I SPOMEN NA MUKU

- Na 72 stranice pisac pruža uvod u sveti sat i nakon toga razmatranja o svakoj od Isusovih sedam riječi s križa napose s ilustracijama D. K. Kovačević i popratnim slovom s. Marije od Presv. Srca. - **Narudžbe:** Samostan sv. Klare, Ulica sv. Klare 1A, 21000 Split, www.e-symposion.net

PUT U ŽIVOT - Molitvenik i obrednik - Prikladan za vjernike svih uzrasta, 480 str. - 50 kn.

MALI PUT U ŽIVOT - Obrasci vjere, molitve... - prikladno za mlade i starije - 6 kn.

P. Lubina - MARIJANSKA HRVATSKA - Gospina svetišta među Hrvatima - Monografija s fotografijama u boji. 608 str. - 450 kn.

M. Babić - U MARIJINOJ ŠKOLI - S Marijom kroz liturgiju - Misli za homilije - 40 kn.

R. Šuštrin - VJERNI DJEVICI SLAVNOJ - Velikani duha i uma - 30 kn.

M. Crvenka - SVETOPISAMSKE ŽENE - Jedna po jedna žena opisana - 50 kn.

J. Šetka - HRVATSKA KRŠĆANSKA TERMINOLOGIJA - Kršćanski termini - 150 kn.

P. Lubina - MOJA KRUNICA - Kako moliti krunicu - Kratka povijest i uzorci - 25 kn.

P. Lubina - KRUNICA NAŠIH DANA - Suvremena razmatranja uz molitvu krunice - 40 kn.

P. Lubina - KRUNICA - ŽIVOTNA SUPUTNICA - Uzorci molitve Gospine krunice - 40 kn.

P. Lubina - BOGORODICI DJEVICI - Izabrane marijanske molitve I. tisućljeća - 40 kn.

P. Lubina - MAJCI MILOSRĐA - Izabrane molitve između dvaju raskola - 40 kn.

P. Lubina - POMOĆNICI KRŠĆANA - Izabrane marijanske molitve novijeg doba - 40 kn.

P. Lubina - UZORU NAŠE NADE - Izabrane marijanske molitve našeg doba - 40 kn.

P. Lubina - BLAŽENOM ĆE ME ZVATI - Najpoznatije marijanske molitve - 30 kn.

P. Lubina - STOPAMA NAZARETSKE DJEVICE - Opis svetih mjesta s fotografijama - 50 kn.

M. Kirigin - S MARIJOM KROZ GODINU - Uz marijanske blagdane i krunicu - 30 kn.

A. Bello - MARIJA, ŽENA NAŠIH DANA - 31. razmatranje o Gospi - 30 kn.

V. Glibotić - JEKA JEDNOGA VREMENA - Izbor uvodnih članaka iz "Marije" - 40 kn.

Fra Petar Knežević - GOSPIN PLAČ - 10 kn.

J. Šimunović - MI SADA I OVDJE - Na putu obnove naroda i domovine - 40 kn.

J. J. Šimunović - KAKO ŽIVJETI KRŠĆANSKI? - Razmišljanja o kršćanskom životu - 40 kn.

R. Sprung - ZATVOR BEZ ZIDOVA - Što se sve krije iza Jehovinih svjedoka - 20 kn.

M. Jurišić - CVIJEĆE ZA MARIJU - Razmatranja za mjesec svibanj - 30 kn.

M. Jurišić - S MAJKOM MILOSRDNOM - Svibanjska čitanja - živo, kratko - 25 kn.

Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184.

Marija Vuković, Bizovac: Hvala nebeskoj Majci na svim milostima. Njoj i dalje izručujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Marija Božić, Cerna:** Zahvaljujem nebeskoj Majci na svim milostima i njezinoj zaštitni izručujem sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Ana Plander, München:** Bogu hvala za sve! Majci Mariji preporučujem se da i dalje bude moja moćna zagovornica kod Gospodina, uz dar; - **Slavica Mihajlović, Mačkovec:** Majko Božja, na svemu ti hvala! Bđij i dalje nada mnogim i svim mojim dragima, uz dar; - **Terezija Šćurić, Milwaukee:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Ivanka Gunjača, Zagreb:** Majci nebeskoj zahvaljujem na svim milostima te preporučujem sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Marija Čapin, Lund:** Hvala Gospi na svim milostima. Njoj pod zaštitu stavljam sebe, muža i svoju djecu s njihovim obiteljima, uz dar; - **Ana Marković, Olofström:** Zahvaljujem dobroj Majci na svemi i preporučujem joj sebe i svoju obitelj, da nas i nadalje čuva i brani, uz dar; - **Ika Peraić, Olofström:** Gospi zahvaljujem na svim milostima i pod njezinu zaštitu stavljam sebe i svoga starog, našu djecu i druge unuke, da nas čuva i brani od svakoga zla, uz dar; - **Mira Prgomet, Olofström:** Zahvalna joj na svemu, nebeskoj Majci preporučujem sebe i svoju obitelj kao i sve svoje mile i drage, da nad nama i dalje bđije, uz dar; - **Danica Tokić, Zagreb:** Hvala Gospi na svim milostima! Nek i dalje čuva i bđije nada mnogim, djecom i unucima, uz dar; - **Slava Jonjić, Grubine:** Nebeskoj Majci hvala na svemu! Njoj i dalje preporučujem sebe i sve svoje mile i drage, uz dar; - **Kata Duzel, Vinjani:** Hvala Srcu Isusovu, Gospi i sv. Ani na svemu. Preporučujem im i nadalje sebe i nećaka Božu, uz dar za širenje "Marije"; - **Ana Vrček s čitateljicama, Zagreb:** Majci Božjoj zahvaljujemo na svim milostima i stavljam se pod njezinu zaštitu, uz dar; - **Mirjana Marević Ž. Antina, Staševica:** Gospi od Zdravlja zahvaljujem na svemu i preporučujem svoju obitelj, uz dar; - **Ruža Jovica ud. Nediljka, Staševica:** Zahvaljujem Gospi Lurdskoj na svim milostima te njoj pod okrilje i dalje stavljam sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Danica Žepina, Biograd:** Hvala Majci za mlade koji su na Majčin dan pohodili i oplemenili naš grad! Neka ih i u Sisku okupi još više i vodi u bolju budućnost, uz dar; - **Miljana Gnječ Jurina, Staševica:** Zahvaljujem nebeskoj Majci na svim milostima, preporučujem joj svoje najmilije i na njezinu čast šaljem dar za širenje lista "Marija"; - **Ljuba Balajić, Karakašica:** Gospi hvala na svim milostima! Nek i dalje čuva mene i sve moje, uz dar za "Mariju"; - **Kazimir Barukčić, Frankfurt:** Dok ti, Majko, iz tuđine hvalu na svemu udijeljenu pjevam, ti i tvoj Sin dovedite nas u rodnu luku, molim! Mi, Majko, nismo samo tijelom, nego dušom i srcem u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini cijeloh. Duh pravi u nama očuvaj, vjeru ražari, nadu podrži i ljubavlju nas i dalje uza Sina svoga veži, osobito djecu i mlade da i dalje budu naroda i domovine nade, uz dar.

MAJKO, I UNAPRIJED IH PRATI!

278 - "MARIJA" 7-8/9/2010.

9. lipnja u 66. godini Gospodin je zauvijek pozvao k sebi našega redovničkog brata
fra KRSTU VLAŠIĆA, OFM
Među ostalim, nekoliko godina vodio je administraciju "Marije" i time radio na širenju Gospine slave i pobožnosti. Dok mu zahvaljujemo na svakoj pomoći, preporučujemo ga Marijinu zagovoru i milosrđu
Višnjeg Sucal
Uredništvo "Marije"

22. srpnja navršava se 21 godina otkako je ovozemaljski život zamijenio drugim naš
JOKO MILARDOVIĆ NIKOLIČIN

U našim je mislima stalno nazočan tvoj dragi lik, tvoji savjeti, vjera kao i ljubav prema rodnoj grudī. Za tebe mole čekajući susret u Gospodinu
sinovi s obiteljima
(Dar za "Mariju")

27. srpnja navršava se godina otkad je u Očev dom otišao moj dragi vjeroučitelj

fra MIRKO BULJAC

Ljubav Presv. Trojstva i Majčice spoznah u svetim sakramentima koje dobih preko Tvojih ruku i riječi u Imotskom. Hvala! Neka Te milosrdni Otac nagradi vječnom radošću.

Marija Cvitković s obitelji

(Dar za "Mariju")

9. kolovoza navršavaju se 2 godine otkako se u "kuću Očevu" vratio moj životni suputnik

VLADO KONJUH

Dok ti zahvaljujemo na ljubavi i zajedništvu koje smo godinama dijelili, na tebe mislim, za tebe molim i čekam ponovni susret u okrilju Očevu.

Tvoja supruga Jagoda

(Dar za "Mariju")

Deveta je obljetnica smrti našega dragog

MARKA JUKIĆA MAČANA

(2000. - Runovići, 29. kolovoza - 2010.)

Zahvaljujemo ti na svemu čime si nas za života obdario i preporučujemo te Božjoj dobroći.

Tvoji Ana, Ivica, Smilja i Marina s obiteljima

(Dar za "Mariju")

18. rujna navršava se 12 godina otkako je ovaj svijet zamijenio drugim

prof. fra VJENCESLAV GLIBOČIĆ

Njegovim odlaskom naš list izgubio je utemeljitelja, dugogodišnjeg urednika i vrijedna suradnika. U hrvatskom katoličkom tisku prestalo je pisati zlatno pero koje je i toliko "Marijine" čitatelje otaspoločivalo. Dok ga se spominjemo o obljetnici smrti, molimo neka ga Gospodin obdari životom vjernosti!

Uredništvo "Marije"

20. rujna navršava se šest godina otkako nas je napustio naš dragi

ANDELKO MUŠURA

Dok ti zahvaljujemo na svemu što smo od tebe dobili i što si za nas učinio, preporučujemo te Božjoj ljubavi i dobroći!

Sinovi Zdenko, Milii i Tomica s obiteljima

(Dar za "Mariju")

Darovali su i tako omogućili siromašnjima primiti "Mariju", po: - 10 kn: **Marija Ilić**, Vinkovci; **Vlaiko Lovrić**, Tordinci; **Jasna Premuzić**, Garešnica; **Magdalena Poklepović**, Zagreb; **Ivanica Vodanović**, Slavonski Brod; - 20 kn: **Magdalena Bilopavlović**, Osijek; **Zrinka Jurčević**, Zagreb; **Ivanka Magdalenić**, Karlovac; - 30 kn: **Mila Roso**, Makarska; **Mira Lovrić**, Ogulin; **Paula Brkić**, Zagreb; **Sandra Knežević**, Viškovo; - 35 kn: **Štefica Matković**, Osijek.

MARIJA SVIMA OBILATO PLATILA!

PRIMATI I ČITATI "MARIJU" ZNAČI:

- Htjeti produbiti svoju vjeru i ljubav prema Isusu preko njegove majke Marije;
- Biti sudionik sv. mise koja se slavi svake prve subote u mjesecu u 19 sati u sveetišu Gospe od Zdravlja u Splitu za suradnike, dobročinitelje, širitelje i čitatelje "Marije";
- Biti sudionik sv. mise koja se slavi svakoga prvog četvrtka u mjesecu u splitskomu sveetišu Gospe od Zdravlja za sve pokojne čitatelje i preminule članove obitelji pretplatnika lista "Marija".

Slušajte Radio Mariju!

Zagreb 96,4 Mhz, 106,8 Mhz; Split 97,2 Mhz
Virovitica 88,3 Mhz; Satelit HotBird 13E, 12.520 V
Internet: www.radiomarija.hr

Postanite podupiratelj Radija Marije!

Adresa: Jordanovac 110, 10000 Zagreb.
tel. (01) 2327-000

Slušajte Hrvatski katolički radio!

Biokovo 107,9 MHz; Josipovac 98,6 MHz
Lička Plješivica 104,1 Mhz; Promina 100 Mhz
Psunj 103, 9 MHz; Slatina 107,9 Mhz
Slavonski Brod 98,7 Mhz; Sljeme 103, 5 MHz
Split 97, 9 MHz; Stipanov Grič 104,5 Mhz
Šubičevac 104,5 Mhz; Učka 106, 7 MHz
Ugljan 95, 5 MHz; Velika Petka 91, 3 Mhz
Vinkovci 104,9 Mhz; Virovitica 103,2 Mhz
Vrlika 97,8 Mhz; Vukovar 102,4 Mhz
Satelit Hot bird 6, 13E, 12520 Mhz

Postanite prijatelj Hrv. katoličkog radija!

Adresa: Voćarska 106, 10000 Zagreb.

Marinka Šunjić, Staševića: Nebeska Majko, ti znađeš najbolje sve moje nevolje, pa ti se preporučujem, uz dar; - **Olga Budimir, Zagreb:** Nebeskoj Majci prikazujem sebe i svoju obitelj, kao i sve svoje mile i drage, da nad nama i dalje bolje, uz dar; - **Andelka Batarelo, Split:** Zahvalna nebeskoj Majci za brojne milosti, njezinu moćnu zaštitu preporučujem se i za ubuduće, uz dar za potrebnije; - **Nediljka Kusturić, Muftontown:** Majci Božjoj pod okrilje stavljam sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Milena Rončević Lekić, Staševića:** Gospi preporučujem sebe i sve svoje, osobito unuke, uz dar; - **Ana Celić, Ridgewood:** Pod tvoju zaštitu, nebeska Majko, stavljam sebe i sve svoje mile i drage, uz dar; - **Angelina Stazić, Kirchheim Teck:** Majci Božjoj preporučujem svoje potrebe, da mi bude u pomoći i po danu i po noći, uz dar; - **Ivka Slipečević, Kirchheim Teck:** Nebeska Majko, tvojoj moćnoj zaštiti preporučujem sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Snežana Ježina, Kirchheim:** Gospi pod okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, osobito djecu i unučad, uz dar; - **Obitelj Kikić, Kirchheim Teck:** Majci Mariji izručujemo sve svoje članove, osobito djecu i unučad, da nam bude uvijek na pomoći, uz dar; - **Ervin Peršić, Svetvincenat:** Nebeskoj Majci u ruke stavljam sebe i svoj život, da sa mnom upravlja, uz dar za potrebne; - **Nadija Šuljević, Pazin:** Majko Božja, budi mi i dalje dobra majka, uz dar za siromašnije; - **Marija Klarić Belova, Šumetar:** Nebeskoj Majci preporučujem sebe i svoje najdraže, uz dar za najpotrebnije; - **Zlatko Lanta, Varaždin:** Zahvalan Majci nebeskoj na svim milostima, molim za milost ponovnog hodočašća u Svetu Zemlju, uz dar; - **Ante Prpa, Driš:** Gospi dragoj preporučujem sebe i svoje najmilije, da nam i dalje ostane dobrom Majkom, uz dar; - **Ana Vrčec s čitateljicama, Zagreb:** Dobraj Majci preporučujemo sebe i sve svoje mile i drage, da nas i dalje čuva i brani, uz dar; - **Ruža Rogušić, Berlin:** Zahvalna Gospi za tolike milosti u životu, pod njezino okrilje stavljam svoju obitelj, osobito svoju djecu, uz dar; - **Nevenska Sučić, Berlin:** Gospe moja, na svemu ti hvalal! Čuvaj i brani i dalje mene i sve moje najmilije, uz dar; - **Sanja Mošić, Berlin:** Dobraj Majci zahvaljujem na tolikim isprošenim darovima te joj i dalje preporučujem sebe i svoje najdraže, uz dar.

MAJKO, POSLUŠAJ NAŠE VAPAJE!

MARIJA - vjerski list za Marijine štovatelje

Osnivač i izdavač: Provincijalat Franjevačke provincije presv. Otkupitelja, Split;
Urednik: fra Petar Lubina - Adresa Izdavača, Uredništva i Uprave: Trg Goje Bulata 3, 21000 Split;
tel/faks (021) 348-184 ili tel.: 340-190; e-mail: petar.lubina@st.t-com.hr.

List izlazi svakog mjeseca, osim u kolovozu i rujnu. - Cijena: pojedinačni broj 7 kn; godišnja pretplata 70 kn; za inozemstvo 15 eura ili 18 USD ili odgovarajući iznos u drugoj valuti - običnom poštom. Zračnom poštom: Amerika i Kanada 25 USD i Australija 35 AUD. Na više od 10 primjeraka, 10 % popusta.

Naš račun: ("Marija" - Split) 2330003-3200726444 poziv na broj 40139576001 Splitska banka, SG Group; devizni račun: SG Splitska banka, 40139576026 EUR; IBAN HR 76 2330 0033 2007 2644 4; SWIFT: SOGE HR 22;

Tisak: "Slobodna Dalmacija" d. d. - Split.

Pavica Radić r. Beroš (+17. II. 2010. u 91. g. - Bratuš-Perth/Australija); - **Anda Džolić r. Đirlić** (+19. IV. 2010. u 80. g. - Prgomet); - **Damir Medved** (+4. V. 2010. - Rijeka); - **Don Zdravko Čulić** (+18. V. 2010. u 80. g. - Okruk); - **Ivanka Mrvelj**, tetka č. s. Renate i fra Antina (+18. V. 2010. - Donji Šušnjari, Plehan); - **Vlasta Brkan** (+20. V. 2010. - Imotski); - **Slavko Šućur p. Milana** (+20. V. 2010. - Podbablje Gornje); - **Vlade Rajič** (+21. V. 2010. u 58. g. - Imotski); - **Jure Cicvarić** (+21. V. 2010. u 82. g. - Kijevo); - **Preč. Josip Pašić** (+22. V. 2010. u 97. g. - Zagreb); - **Č. s. Lucijana Dodoja**, KBLJ (+22. V. 2010. u 90. g. - Supetar); - **Luka Žigić** (+22. V. 2010. u 83. g. - Bošnjaci); - **Ane Kosović Begova ud. Ike** (+23. V. 2010. u 93. g. - Zaoštrog); - **Josip Bistrovčić**, otac svećenika Danijela (+24. V. 2010. - Selnica); - **Danijel Marković**, brat don Donaldov (+25. V. 2010. - Zenica); - **Č. s. Kazimira Depikolozvane**, DSPSI (+25. V. 2010. - Rijeka); - **Fra Tomislav Tomičić**, OFM (+26. V. 2010. - Fojnica); - **Margareta Peter rođ. Tota**, sestra svećenika Blaža (+27. V. 2010. u 84. g. - Sveta Marija); - **Katarina Šestak** (+28. V. 2010. u 89. g. - Žigrovec); - **Andela Belošević** (+29. V. 2010. - Zagreb-Krapina); - **Rozalija Godina**, majka svećenika Ivana (+30. V. 2010. u 79. g. - Domašinec); - **Milka Talijančić p. Mate** (+30. V. 2010. u 88. g. - Igrane); - **Ana Nimac**, majka p. fra Zvonka (+31. V. 2010. u 85. g. - Lišće Ostrovičke); - **Milan Šimunović** (+2. VI. 2010. u 70. g. - Slivno); - **Dr. sc. ing. Jakša Topić**, nećak fra Dominika Radića (+3. VI. 2010. u 60. g. - Baška Voda, Zagreb-Sloboština); - **Marko Radić**, brat fra Dominikov (+7. VI. 2010. u 82. g. - Baška Voda); - **Petar Puljić Buljković** (+8. VI. 2010. - Runovići); - **Fra Krsto Vlašić**, OFM (+9. VI. 2010. u 66. g. - Imotski); - **Ivanka Musulin** (+12. VI. 2010. u 64. g. - Staševica); - **Ivo Stjepanović** (+12. VI. 2010. u 83. g. - Podvinje); - **Ante Garac** (+13. VI. 2010. - Zmijavci); - **Ante Žužul** (+14. VI. 2010. u 78. g. - Grubine, Kamenmost); - **Ante Gudelj Marinkov** (+16. VI. 2010. u 87. - Zmijavci).

OBDARI IH, GOSPODINE, ŽIVOTOM VJEČNIM!

S A D R Ž A J

Ne zaboravimo na sebe! (Urednik)	241
Način na koji je Marija prošla svoj put prema cilju (Benedikt XVI.)	244
Slavni prijelaz (I. Bodrožić)	246
Zašto Krist da, a Crkva ne? (S. Vranjković)	248
Pomoćnice kršćana (M. Majetić)	250
I muž se pridružio (M. Mala)	251
"Od koljena do koljena dobrota je njegova..." (D. Runje)	252
Bogorodica u djelima Germana Carigradskoga (2) (dar-ko)	254
Istinski obraćenik i sugestivan pjesnik (D. Marković)	256
Slušaju li roditelji svoju djecu? (S. Jerčić)	258
Jubilej služitelja bolesnicima i siromasima (D. Vrdoljak)	260
Čemu film o neobičnoj Gospinoj slici? (K. Jolić)	262
Nije dobro da čovjek bude sam (R. T)	264
Molite Gospodara žetve (K. Stipanović)	266
"Blaženom će me zvati svi naraštaji" (J. Franulić)	268
Učitelji, posvetitelji i odgojitelji (Kajo)	270
U jedinstvu srdaca (S. Marija)	272
Uslušane molitve (A. Vrček)	273

KRIVI PUT

Gospa Snježna

U Podbilu, u župi Krivi Put nedaleko od Senja, nalazi se župna crkva Gospe Snježne. Jednobrodno je to zdanje s polukružnom apsidom i onižim širokim zvonikom niska piramidasta krova koji joj izrasta iz pročelja. Slično kao i o nastanku crkve sv. Marije Velike u Rimu, predaja veli kako je Gospa učinila da 5. kolovoza padne snijeg i zaželjela da joj se na tom mjestu, na području zvanu Podbilo, sagradi crkva. Oko g. 1730. to je i učinjeno. Na tom mjestu kasnije je izraslo više crkava. Ona Gospe Snježne g. 1790. postala je i središte župe. Budući da nije bila dovoljno velika, te je godine započeta izgradnja nove, veće.

Zbog priraštaja pučanstva, g. 1856. sagrađena je još veća, potpuno nova crkva. O tome postoji i posebna predaja. U Hrvatskom primorju harala je, naime, g. 1855. kolera. U toj se nevolji senjski puk utekao Gospi od Snijega i u procesiji pošao u Krivi Put, moleći za oslobođenje od teškoga biča. Gospa je uslišala njegove vapaje, a on joj je iz zahvalnosti podigao tu crkvu. Budući da je i ona postala malena, g. 1910. produljena je u dijelu oltarnog prostora. Dovršen je g. 1934. u njoj i novi oltar baroknoga stila, a slika Gospe s Djetetom koja se ističe u

središnjoj niši na njemu, visoko ponad svetohraništa, nabavljena je 1881. godine.

Za II. svjetskog rata crkvu su partizani opljačkali, a u toj prigodi uništen je i župni stan. Ostala je netaknuta jedino slika Gospe Snježne. Svećenik je nastavio dolaziti u župu iz Senja. Crkva Gospe Snježne poslije rata g. 1968. temeljitije je obnovljena. Za župnikovanja Galovića (1973.-1985.) nad sakristijom je dograđen mali župni stan. Umjetnički Križni put u crkvi obnovila je Eva Winkler-Jirsak iz Zagreba.

Crkva Gospe Snježne u Krivom Putu bila je jedno od većih Gospinih prošteništa na tom području. Papa Lav XIII. (1878.-1903.) obdario ga je za blagdan Gospe Snježne potpunim oprostom. Prije II. svjetskog rata dolazili su onamo hodočasnici i izvan granica ondašnje senjske biskupije. Budući da se nakon II. svjetskog rata pučanstvo razilazi, crkva postaje prevelika. Glavno slavlje održava se u njoj na blagdan Gospe Snježne, 5. kolovoza, kad dođu vjernici i iz okolice, a nekoć dolazahu čak i s otokâ. U zadnje vrijeme posebno se na taj dan okupe raseljeni župljani i iz udaljenijih krajeva. U sklopu slavlja održavala se i procesija (nekoć sa slikom) s kipom Gospe Snježne (koji je izložen u crkvi) do nedaleke kapelice sv. Ane, a u zadnje vrijeme samo oko crkve. Slavlje g. 2006. bilo je u znaku 150. obljetnice izgradnje i posvete krivoputske crkve, a poduzeta je tim povodom i njezina temeljitija obnova.

NASLOVNA SLIKA: Glavni oltar u crkvi Gospe Snježne u Krivom Putu

SLIKA NA OMOTU: Crkva Gospe Snježne u Krivom Putu (foto: Blaženka Ljubović)

